

15

Årsrapport 2015

Miljøinstituttene

Nøkkeltall, instituttpresentasjon og bruk av basisbevilgningen

Årsrapport 2015 Miljøinstituttene

Nøkkeltall, instituttpresentasjon og bruk av basisbevilgningen

Forenklet – kun publisert i nettversjon

Se også FoU statistikkbanken: <http://www.fostatistikbanken.no/nifu/>

© Norges forskningsråd 2016

Norges forskningsråd

Postboks 564

1327 Lysaker

Telefon: 22 03 70 00

Telefaks: 22 03 70 01

post@forskningsradet.no

www.forskningsradet.no/

Publikasjonen kan bestilles via internett:

www.forskningsradet.no/

publikasjoner

eller grønt nummer telefaks: 800 83 001

Grafisk design omslag: Design et cetera

Oslo, juni 2016

ISBN 978-82-12-03525-6 (pdf)

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	2
2	Institutter som omfattes av det resultatbaserte finansieringssystemet.....	3
2.1	CICERO senter for klimaforskning.....	3
2.2	Nansen Senter for Miljø og Fjernmåling, NERSC.....	6
2.3	Norsk institutt for by- og regionforskning, NIBR.....	11
2.4	Norsk institutt for kulturminneforskning, NIKU	14
2.5	Norsk institutt for luftforskning, NILU	16
2.6	Norsk institutt for naturforskning, NINA.....	19
2.7	Norsk institutt for vannforskning, NIVA	22
2.8	Transportøkonomisk institutt, TØI.....	26
2.9	Uni Research klima og miljø.....	31
3	Nøkkeltall for miljøinstitutter 2015.....	35

1 Innledning

Årsrapporten for forskningsinstituttene for 2015 kommer i tillegg til Forskningsrådets ordinære årsrapport. Rapporten for 2015 består av én samlet rapport for hele instituttsektoren og forenklede rapporter for de enkelte instituttarenaer som kun er publisert på Forskningsrådets nettsted. Disse rapportene er basert på bidrag fra instituttene selv og data innhentet av NIFU på oppdrag fra Forskningsrådet.

Rapporteringen fra miljøinstituttene for 2015 omfatter de ni instituttene som er med i det resultatbaserte finansieringssystemet: CICERO, Nansen senteret for miljø og fjernmåling (NERSC), Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR), Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU), Norsk institutt for luftforskning (NILU), Norsk institutt for naturforskning (NINA), Norsk institutt for vannforskning (NIVA), Transportøkonomisk institutt (TØI) og Uni Research klima og miljø.

Basisbevilgningene for disse instituttene finansieres av Klima- og miljødepartementet og består av en grunnbevilgning og strategiske instituttsatsinger. På miljøarenaen er 5 % av grunnbevilgningen omfordelt i konkurranse mellom instituttene. Klima- og miljødepartementet finansierer også strategiske instituttsatsinger ved NIBIO (tidligere Bioforsk Jord og Miljø).

Denne rapporten gir en kort presentasjon av de enkelte institutter med en oversikt over de mest sentrale nøkkeltall og rapport for bruk av basisfinansieringen i 2015.

Evalueringen av miljøinstituttene ble avsluttet i 2015. Den viser at miljøinstituttene representerer solide miljøer med variert fagprofil, og de oppnår høy tilfredshet hos sentrale brukere. Samtidig påpekes det at flere av miljøinstituttene bør gjøre det bedre i EU-forskningen og søke bredere mot Forskningsrådets virkemidler, herunder senterordningene og innovasjonsprogrammene. Evalueringen anbefaler også at instituttene får en styrket rolle i doktorgradsutdanningen. Det foreslås ingen strukturelle endringer på miljøarenaen, men evalueringen anbefaler at miljøinstituttene drar større nytte av felles administrative støttefunksjoner, for eksempel mot EUs rammeprogram.

2 Institutter som omfattes av det resultatbaserte finansieringssystemet

2.1 CICERO senter for klimaforskning

Nøkkeltall 2015 sammenliknet med 2014							
Økonomi	2014		2015			2014	2015
	Mill. kroner	Andel (%)	Mill. kroner	Andel (%)			
Driftsinntekter					Ansatte		
Basisbevilgning	11,0	15	11,4	14	Årsverk totalt	59	55
Forvaltningsoppgaver	1,2	2	1,6	2	Årsverk forskere	41	37
Bidraginntekter	0,0				Herav kvinner	19	18
Forskningsrådet (*)	36,8	49	43,4	53	Andel forskerårsv. (%)	69	68
Øvrige bidraginntekter	0	0	4,7	6	Antall ansatte med doktorgrad	31	32
Nasjonale oppdragsinntekter					Herav kvinner	15	17
Offentlig forvaltning	4,4	6	2,7	3	Ans. med doktorgrad pr. forskerårsv.	0,76	0,86
Næringslivet	1,0	1	0,6	1	Forskerutdanning		
Andre oppdrag		0	1,0	1	Antall doktorgradsstudenter	9	7
Internasjonale inntekter		0			Herav kvinner	6	4
EU-inntekter	6,3	8	4,2	5	Antall avlagte doktorgrader	3	1
Øvrige internasj. inntekter	10,9	15	9,6	12	Herav kvinner	0	1
Øvrige inntekter fra driften	2,8	4	2,3	3	Vitenskapelig produksjon		
Sum driftsinntekter	74,4	100,0	81,5	100,0	Publikasjonspoeng pr. forskerårsverk (**)	1,27	2,14
					Antall rapporter	10	12
Driftskostnader	76,0		79,5		Antall foredrag/freml. av paper/poster	55	54
					Innovasjonsresultater		
Driftsresultat	-1,6	-2,2	2,0	2,5	Antall patentsøknader	0	0
Egenkapital	18,3		20,5		Lisensinntekter (1000 kroner)	0	0
					Antall nye bedriftsetableringer	0	0

(*) Inklusive strategiske satsinger gjennom Forskningsrådet og evt. STIM-EU

(**) Ny modell for beregning av publikasjonspoeng gjelder fra 2015. Poengene er ikke sammenliknbare med tidligere år

Nettsted: <http://www.cicero.uio.no>

Presentasjon av CICERO

CICERO Senter for klimaforskning er en tverrfaglig forskningsstiftelse opprettet av Universitetet i Oslo etter et regjeringsvedtak i 1990. Mandatet er todelt: Å drive forskning og formidling om klimaspørsmålet. CICERO er lokalisert i Oslo. CICERO har siden 2006 vært lokalisert i Forskningsparken i Oslo.

Forskning: CICERO har forskere med bakgrunn fra forskjellige natur- og samfunnsvitenskaper, og mange av prosjektene er tverrfaglige. CICERO er delt inn i følgende fire forskningsenheter: Klimaøkonomi, Klimasystemet, Klimaomstilling og Klimapolitikk. CICERO har en sterk akademisk profil og er blant de instituttene som har høyest publiseringsrate i Norge. For 2015 har CICERO 1,58 publiseringspoeng pr. forskerårsverk, som er høyere enn de to foregående årene med henholdsvis 1,17 og 1,27. Andelen publikasjoner på nivå 2 holder seg på det høye nivået fra 2014, med 31 av 72 publikasjoner publisert i tidsskrifter og forlag på nivå 2 i 2015. Vi har et omfattende nasjonalt og internasjonalt forskningssamarbeid.

CICERO har etablert syv tverrfaglige plattformer for å styrke samarbeidet med beslutningstakere i privat og offentlig sektor: Internasjonal klimapolitikk, Klimafinansiering, Energi, Mat og skog, Kina, Arktis og Lokalt klimaarbeid.

Kommunikasjon: CICERO arbeider aktivt for å holde beslutningstakere i politikk og næringsliv, medier og allmennheten informert om klimaspørsmål og internasjonal klimapolitikk. CICEROs forskere holdt i 2015 en lang rekke populærvitenskapelige foredrag og CICERO gir hver måned ut det populærvitenskapelige, digitale magasinet Klima og et ukentlig nyhetsbrev med nasjonale og internasjonale klimanyheter til 8.000 abonnenter.

I tillegg til å drive forskning og informasjon gir også CICERO råd til – og gjør oppdrag for – industri og næringsliv, samt nasjonale og internasjonale myndigheter.

Aktiviteter i 2015

CICERO feiret sitt 25 års jubileum i 2015 gjennom å presentere viktige deler av egen klimaforskning for mange inviterte gjester fra academia, privat og offentlig virksomhet. Kronprins Haakon og statsminister Erna Solberg åpnet arrangementet. Kronprinsesse Mette Marit, ordfører Fabian Stang, klima- og miljøminister Tine Sundtoft deltok også.

CICERO er vertsinstusjon for CICEP – Senter for internasjonal klima- og energipolitikk, et av Norges Forskningsråds sentre for miljøvennlig energi (FME). CICEP ble midtveisevaluert og godkjent for tre nye år i 2015.

I 2015 ble CICERO omtalt 1678 ganger i print og online medier og organiserte 23 åpne møter og frokostseminarer. Fram mot klimatoppmøtet i Paris holdt CICERO og CICEP en rekke frokostmøter og seminarer. Under COP21 i Paris hadde CICERO sammen med Bellona, Yara og med støtte fra Utenriksdepartementet en egen paviljong inne på selve forhandlingsområdet. Det ble holdt rundt 50 seminarer og daglige oppdateringer om framdrift i forhandlingene, og paviljongen ble en viktig møteplass for nasjonale og internasjonale deltakere.

CICERO fikk i 2015 støtte fra Utenriksdepartementet til å etablere CICERO Climate Finance – et senter som skal være en møteplass mellom klimaforskning og finanssektoren.

CICEROs forskningsleder, Jan S. Fuglestedt, ble i 2015 valgt inn i ledelsen i IPCC som Vice Chair i arbeidsgruppe 1.

Bruk av basisbevilgningen i 2015

Grunnbevilgningens andel av samlede inntekter utgjorde i 2015 8,8 prosent. Av total basisbevilgning på 11,414 millioner kroner utgjorde SISene 4,215 millioner kroner. Grunnbevilgningen var således på 7,199 millioner kroner og har vært benyttet slik: nettverksbygging og kompetanseheving (19,6 prosent), forprosjekt/utviklingsarbeid (totalt 33,2 prosent), egenandeler forskningsprosjekter (15,6 prosent), publisering (15,8 prosent), formidling (15,8 prosent).

Formidling

CICEROs nasjonale oppgave som formidler av klimakunnskap er fremdeles ikke tilstrekkelig finansiert fra myndighetenes side til at oppgaven kan løses på en tilfredsstillende måte. Derfor har CICERO valgt også i 2015 å bruke en relativt stor andel av grunnbevilgningen til dette formålet.

Nettverksbygging og kompetanseheving

Instituttet har også i 2015 hatt fokus og mye aktivitet på nettverksbygging og kompetanseheving.

Forprosjekter/idéutviklingsprosjekter m.m.

Satsingen på temaet klimafinansiering har mottatt støtte fra grunnbevilgningen i oppbyggingsfasen. Klimafinansieringsgruppen har hatt høy aktivitet i 2014 og 2015, og CICEROs satsing på dette området er blitt lagt merke til nasjonalt så vel som internasjonalt, både blant offentlige som kommersielle aktører.

Egenandel i forskningsprosjekter

Det var vært brukt midler fra grunnbevilgningen til egenandeler i følgende EU-prosjekter:

PES2020

En rekke EU-søknader har blitt utarbeidet til Horizon 2020, finansiert delvis med projektetableringsmidler (PES) fra Forskningsrådet og delvis med bidrag fra grunnbevilgningen. Selv om instituttet foreløpig kun har fått tilslag en prosjektsøknad i Horizon 2020, har arbeidet bidratt til å styrke internasjonal nettverksbygging og åpner muligheter for deltakelse i nye samarbeidskonsortier i EU-sammenheng.

SIS Climate and health impacts of Short Lived Atmospheric Components

Instituttet besluttet å styrke SISen SLAC med 0,5 millioner kroner fra grunn-bevilgningen for hvert av årene 2014 og 2015 som et ledd i å støtte ytterligere opp under aktivitetene på dette forskningsområdet.

The Global Carbon Budget and Carbon Atlas - Support

Prosjekt finansiert av Forskningsrådet (236296/E10) med egenandel på kr 150 000,- pr år.

Nettverksbygging og kompetanseutvikling

CICERO har et utstrakt nettverk av nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere, både på formelt og uformelt plan. Viktige deler av dette er etablert gjennom arbeidet i IPCC og gjennom EU-finansierte prosjekter, samt FMEen CICEP. CICERO både mottar og initierer henvendelser om samarbeids-prosjekter og er involvert i flere initiativer til H2020. Det er et løpende samarbeid med institusjoner i Kina og India, og i senere år også med ICIMOD i Nepal, og i Tanzania og Malawi.

På nasjonalt plan har CICERO både formelle og uformelle samarbeidsforbindelser, utover de formelle tilknytningene til institutter i Miljøalliansen, CIENS, Norsk klimasenter og Framsenteret.

Av CICEROs 48 ansatte ved årsskiftet i vitenskapelige stillinger (medregnet bistillinger og forsknings-ledere) har 38 doktorgrad. Fem av disse var tilsatt i bistillinger/deltidsstillinger, hvorav fire professorer og en forsker II. Syv doktorgradsstipendiater var ansatt ved CICERO i 2015. En stipendiat med midler fra Norges forskningsråd disputerte i september 2015 (men kandidaten sluttet på CICERO i 2014). Fire av senterets syv doktorgradsstipendiater i 2015 var kvinner.

Vitenskapelig utstyr

CICERO har ikke gjort innkjøp av vitenskapelig utstyr over grunnbevilgningen i 2015.

STIM-EU midler

CICERO mottok ikke STIM-EU-midler i 2015. Vi har fått tildeling til et prosjekt som har oppstart i 2016.

Strategiske instituttsatsinger (SIS)

CICERO hadde i 2015 fire SIS-er, hvor alle nå er avsluttet: En relativt stor SIS på "Short Lived Atmospheric Components (SLAC)", en mindre samarbeids-SIS (CIENS SIS) med Transportøkonomisk institutt på tema transport og klima ("Sustainable Transport – Drivers, Change, Impacts, Policies"), samt de to SIS-ene "Politically Feasible Renewable Energy Development: The Role of Public Acceptance" og "Future Africa: Co-production of climate services in South Africa and Tanzania".

2.2 Nansen Senter for Miljø og Fjernmåling, NERSC

Nøkkeltall 2015 sammenliknet med 2014						
	2014		2015		2014	2015
	Mill. kroner	Andel (%)	Mill. kroner	Andel (%)		
Økonomi						
Driftsinntekter						
Basisbevilgning	5,8	9	5,7	9		
Forvaltningsoppgaver	0,0	0	0,0	0		
Bidragssinntekter						
Forskningsrådet (*)	26,2	39	20,8	32		
Øvrige bidragssinntekter	11,2	17	13,1	20		
Nasjonale oppdragsinntekter						
Offentlig forvaltning	0,4	1	0,1	0		
Næringslivet	3,3	5	1,1	2		
Andre oppdrag	0,0	0	0,3	0		
Internasjonale inntekter						
EU-inntekter	9,8	14	8,9	14		
Øvrige internasj. inntekter	10,7	16	14,8	23		
Øvrige inntekter fra driften	0,2	0	0,3	0		
Sum driftsinntekter	67,6	100,0	65,1	100,0		
Driftskostnader	66,8		64,0			
Driftsresultat	0,8	1,2	1,1	1,7		
Egenkapital	32,9		31,6			
Ansatte						
Årsverk totalt					64	64
Årsverk forskere					52	51
Herav kvinner					15	13
Andel forskerårsv. (%)					80	80
Antall ansatte med doktorgrad					41	45
Herav kvinner					13	12
Ans. med doktorgrad pr. forskerårsv.					0,8	0,88
Forskerutdanning						
Antall doktorgradsstudenter					5	6
Herav kvinner					1	1
Antall avlagte doktorgrader					3	1
Herav kvinner					2	1
Vitenskapelig produksjon						
Publikasjonspoeng pr. forskerårsverk (**)					0,56	1,07
Antall rapporter					17	18
Antall foredrag/freml. av paper/poster					0	43
Innovasjonsresultater						
Antall patentsøknader					0	0
Lisensinntekter (1000 kroner)					0	0
Antall nye bedriftsetableringer					0	0

(*) Inklusive strategiske satsinger gjennom Forskningsrådet og evt. STIM-EU

(**) Ny modell for beregning av publikasjonspoeng gjelder fra 2015. Poengene er ikke sammenliknbare med tidligere år

Nettsted: <http://www.ner-sc.no/>

Presentasjon av NERSC

Nansensenteret ble etablert i 1986 som en uavhengig ideell forskningsstiftelse tilknyttet Universitetet i Bergen. Nansensenteret utfører klima- og miljøforskning finansiert gjennom prosjekter fra forskningsråd, den Europeiske kommisjonen, romfartsorganisasjoner, nasjonale og internasjonale etater, samt gjennom samarbeid med næringsliv og gjennom private donasjoner.

Som miljøforskingsinstitutt har senteret spesiell kompetanse innen følgende temaer: (1) Regionale klimaendringer, inkludert sjøis-, vannstands- og luftkvalitetsstudier; (2) Operasjonelle oseanografi i Arktis, med fokus på integrerte observasjoner og utvikling av hav- og sjøismodellering; (3) Globale klimastudier med fokus på koplinger mellom Arktis og monsun systemene i India og Kina; samt (4) Tverrfaglig klima- og miljøforskning. Nansensenteret har en vesentlig forskningskompetanse innen satellitt basert jordobservasjon som er etablert gjennom de siste 30 årene og senteret er et nasjonalt kompetansesenter for forskning, utvikling og anvendelser av satellittbasert jordobservasjon med fokus på marin-, sjøis-, landis- og klimaforskning.

Økt fokus på tverrfaglig forskningssamarbeid og synergi mellom senterets eksisterende fagdisipliner har bidratt til å styrke senterets kompetanse. Senterets forskning og prosjekter er fra 2015 organisert i mindre tematiske forskningsgrupper innen avdelingene GC Rieber Klimainstitutt, Mohn-Sverdrup senter for Globale Havstudier og Operasjonell Oseanografi og Polar- og miljøforskning.

Ved utgangen av 2015 har senteret 77 ansatte fra 24 nasjoner, hvorav én har arbeidsplass ved senterets kontor i Svalbard Forskningspark. Antall ansatte økte med 4 personer i 2015. Staben inkluderer 10 Post-Doc og seks Doktorgradskandidater i rekrutterings- og utdanningsstillinger.

Fire forskere ved senteret har bistillinger ved Universitetet i Bergen eller UNIS, samt én gjesteprofessor ved Institute of Atmospheric Physics, Chinese Academy of Sciences i Beijing. Flere av senterets forskere bidrar til veiledning av PhD- og masterstudenter, samt foreleser universitetskurs. I 2015 disputerte én doktorgradskandidat og tre studenter avla sin master eksamen med arbeidsplass på Nansensenteret. 10 norske og internasjonale forskere fra akademia og industri har bistillinger og bidrar til å styrke den faglige og internasjonale forskningsprofilen ved senteret.

I 2015 publiserte senterets forskere 48 vitenskapelige artikler i internasjonale fagfelle tidsskrifter, samt tre andre vitenskapelige artikler. 43 konferanseartikler og fagpresentasjoner, 17 rapporter eller rapportbidrag, samt fire populære vitenskapelige kronikker/artikler - totalt 115 publikasjoner.

Forsker Dr. Richard Davy ble tildelt ”*Outstanding Young Scientist Award*” i mai 2015 av den **Europeiske Geofysiske Union (EGU) for sitt arbeide innen atmosfæreforskning.**

Nansensenteret har et utstrakt nasjonalt og internasjonalt samarbeide med andre institusjoner og er partner i Bjerknessenteret for Klimaforskning/Senter for Klimadynamikk (BCCR-SKD), Hjortsenteret for marin økosystem-dynamikk, samt medlem av Norsk Klimasenter og Bergen Marine Forskningsklynge. Videre har senteret en samarbeidsavtale med Havforskningsinstituttet og Meteorologisk institutt innen operasjonell oseanografi og havmodellering. Senteret er partner i et senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI) - Centre for Integrated Remote Sensing and Forecasting for Arctic Operations ved UiT. Nansensenteret koordinerer to Nordiske sentre for fremragende forskning; Embla: Ensemble-based data assimilation for environmental monitoring and prediction og ARCPATCH: Arctic Climate Predictions: Pathways to Resilient, Sustainable Societies.

I EU's Copernicus marine miljøovervåkingstjenester (CMEMS - Copernicus Marine Environment Monitoring Service) har Nansensenteret, i samarbeid med Meteorologisk institutt og Havforskningsinstituttet, ansvar for å koordinere det operative Europeiske observasjons- og varslingsystemet Arctic Marine Forecasting Center (AMFC). AMFC leverer ukentlig hav- og isvarsling for Arktis og de nordiske havområdene, basert på målinger, satellitt jordobservasjonsdata og det integrerte havmodelleringssystemet ToPAZ som er utviklet gjennom flere tiår ved Nansensenteret. AMFC skal levere relevant og samfunnsnyttig informasjon til forskning og andre operative brukere fram til 2021.

Bruk av basisbevilgningen i 2015

Nansensenteret benytter grunnbevilgningen til å fremme prioriteringer i senterets strategi for 2010-2015. I 2015 har styret, ledelsen og senteret utarbeidet ny strategi for 2016-2021. Andelen av basisbevilgningen som benyttes til internasjonalt samarbeid er ca. 45%. En stor del av forskningsaktivitetene er samarbeid med partnere i Europa, Nord-Amerika og Nansensentrene i Russland, India, Kina, Sør-Afrika og Bangladesh.

Forprosjekter/ ideutviklingsprosjekter m.m.

Nansensenteret har invitert forskergruppene til å fremme interne forslag til mindre ettårige prosjekter for å etablere nettverk mot nye samarbeidspartnere, kvalitetssikring av forskningsresultater, vitenskapelige publikasjoner og formidling av resultater, studentveiledning og undervisning, og del-finansiering av strategisk viktige prosjekter. I 2015 ble syv interne prosjekter støttet etter søknad som resulterte i fem vitenskapelige publikasjoner og tre fagrapporter som grunnlag for publikasjoner innen følgende temaer:

Satellittdataanalyse og -tjenester

Nansensentrene i Bergen og internasjonalt, samt eksterne samarbeidspartnere, benytter i stor grad satellittobservasjoner til miljø- og klimaforskning. Den enkelte forsker utvikler sine egne rutiner, dataarkiv og algoritmer for å bearbeide data til informasjon som er grunnlag for forskning og tjenesteutvikling. Med NansenCloud systemet ønsker senteret å gjøre tilgjengelig

og utnytte utviklingsarbeid som den enkelte forsker/gruppe gjør i en felles plattform for vitenskapelig bruk av jordobservasjonsdata.

Sjøisregime i endring – fjernmåling og modellering

Sjøisens utbredelse, interne fordeling og dynamiske prosesser er som kjent betydelig endret i Arktis gjennom de siste 40 årene. Isens indre dynamikk, råkdannelse, smelting og tilfrysing samt prosesser i den marginale issone er ikke godt representert i de standard ismodellene og klimamodeller. Det er derfor behov for å revidere og utvikle nye modeller for sjøis. Nansensenteret bruker jordobservasjon data og numeriske modellsimuleringer for å forbedre og etablere nye numeriske modeller for simulering av sjøisdynamisk og anvende disse operativt. Blant annet har senteret utviklet en dynamisk hav-sjøis modell for isen i Karahavet.

Råkdannelse i pakkisen i Arktis er velkjent, og mikrobølge satellittmålinger viser at gjennomsnittlig minst 1-2% av isarealet er åpent vann, selv midtvinters i det sentrale Arktis. Dagens klimamodeller klarer ikke å gjenskape effekten av råkene, og isolerer dermed hav og luft i altfor stor grad. Et idealisert eksperiment hvor isen «tvinges» til å ha minst 1.6 % råker, viser at den ekstra kjølingen dette medfører isolert sett er nok til å øke istykkelsen fra ca. 3 til 4.5 meter – en økning på hele 50%.

Marin økosystem modellering

Nansensenteret har utviklet og anvender modeller for marin primærproduksjon og har inkludert slike marine økosystem modeller i de operative havvarslingstjenestene under Copernicus AMFC for de Nordiske hav og Arktis. I samarbeid med norske og internasjonale partnere videreutvikler senteret også kompetanse på modellering av høyere trofiske nivå, som for eks. fisk, i den marine næringskjeden. Denne type integrert marin økosystem modellering og forskning har et stort potensiale mot anvendelser innen marin økosystemforvaltning. Støtte fra basisbevilgningen har blitt benyttet til gjensidige utvekslingsopphold av forskere og til økt samarbeid i Hjortsenter for marin økosystem-dynamikk.

Data assimilering for studier av årsakssammenhenger til klimahendelser

Data assimilering (DA) er kjernen i det operative hav- og sjøismodellsystemet TOPAZ utviklet ved Nansensenteret. Kompetanse og metode som er etablert innen DA med bruk av Ensemble Kalman Filter i havmodellering har også anvendelser innen blant annet klimamodellering (med NorCPM, den Norske klimavarslingsmodellen) og kan anvendes i årsaksstudier og -modellering av klimahendelser. Dette er et nytt forskningsområde med mange utfordringer som vil bedre resultatene fra modellsimuleringer. IPCC har adressert dette i sammenheng med hvordan klimamodellene representerer tidligere observerte klimahendelser. En utfordring i numerisk modellering er å kvantifisere modellenes egenskaper til å gjenskape enkelt hendelser, spesielt når både antall modeller og datamengdene er svært store. Den raskt økende datamengden fører til framvekst av forskning innen big data, hvor senteret kommer til å bli involvert framover. Marginal sannsynlighet eller Model evidence benyttes i dag til å studere årsakssammenhenger for observerte klimahendelser. Studien viser at data assimilering er en lovende metode anvendt på slike store datasett som kan gi svar IPCC's ønske om sannhetsstudier og -simulering av klimahendelser.

Egenandel i forskningsprosjekter

Senteret har benyttet basisbevilgningen til å finansiere bidrag til analyse og rapportering relatert offentlig forvaltning samt forskningsformidling som ikke direkte er finansiert i prosjekter. Det er i 2015 ikke benyttet midler fra grunnbevilgningen direkte til egenandeler i forskningsprosjekter finansiert av Norges forskningsråd eller EU kommisjonen, men en mindre del av STIM-EU midlene er benyttet som egenandel.

Senteret har en aktiv forskningsformidling gjennom presse, TV og med populærvitenskapelige bidrag. Senteret har registrert 95 medieoppslag om vår forskning og forskere i 2015. En stor del av medieoppslagene er knyttet til *FRAM 2014/15 polardriften* hvor Prof. Yngve Kristoffersen

og Audun Tholfsen drev over Polhavet med luftputebåten *Sabvabaa*. *FRAM 2014/15* ekspedisjonen ble avsluttet i Longyearbyen 22. august 2015 etter ett års vellykket drift med svært viktig data innsamling fra Polhavet.

Senterets forskning omkring luftkvalitetsstudier i Bergen fikk stor medieomtale i forbindelse med inversjonshendelser og helseskadelig høy luftforurensing i Bergen sentrum i løpet av høsten 2015.

Flere forskere fra Nansensenteret har bidratt til Miljødirektoratets sine klimareportar *Klima i Norge i 2100* og *Framskrivninger av havnivå endringer for Norge i det 21ste århundre*. I *Klima2100* hadde senteret ansvar for kapittelet om Sjøis i Arktis med analyser av sjøisutbredelse, flerårsis, istykkelse, isdynamikk og smeltesesong. Begge rapportene fikk betydelig oppmerksomhet i media ved lanseringene høsten 2015. Nansensenteret var spesielt involvert i lanseringen av havnivårapporten med fokus på effekter av havnivåendringer på regionalt og lokalt nivå i hele Norge fikk betydelig omtale.

Basert på integrerte analyser av satellitt jordobservasjonsdata og modellresultater utarbeides miljøinformasjonsprodukter om blant annet (skadelige) alger (<http://HAB.nersc.no>), sjøis, overflatevind for norske havområder. I *Copernicus Arctic Marine Forecasting Center (AMFC)* leveres ukentlig oppdaterte 10-dagers hav- og isvarsling for Arktis og de nordiske havområdene (<http://myocean.met.no/ARC-MFC/index.html>), basert på målinger, satellitt jordobservasjonsdata og det integrerte havmodelleringsystemet ToPAZ. Nansensenteret bidrar med denne type miljøinformasjon til flere offentlige nettportaler, blant andre miljostatus.no og den norsk-russiske miljøportalen for Barentshavet (BarentsPortal). Senteret leder den Arktiske delen av *EuroGOOS – global ocean observing system (ArcticROOS)* som leverer observasjons- og modellanalyser for de nordlige havområdene (www.arctic-roos.org/). Sjøisinformasjon basert på satellittdata oppdateres daglig og viser isutbredelsen fra 1978 fram til i dag. Midler fra basisbevilgningen benyttes til å forbedre denne is-informasjonstjenesten for Arktis.

Nansensenteret deltok på Forskningsdagene 2015 med utstillingen ”*Fra fysikk til mat i havet*” på Forskningstorget på Festplassen som ble besøkt av nærmere 2000 skoleelever og ca. 6000 besøkende totalt.

Nettverksbygging og kompetanseutvikling

To seniorforskere ble i 2013 rekruttert for å styrke senterets kompetanse innen hhv. klimaforskning og marine anvendelser av satellitt jordobservasjonsdata.. Ytterligere to forskere ble rekruttert i 2014/15 for å styrke kompetansen innen hhv. data assimilering i hav- og klimamodellering, og havmodellering og operasjonell oseanografi. Disse stillingene har blitt delfinansiert av basisfinansieringen i 2015, og seniorforskerne skal etter hvert i større grad finansieres av egen genererte eller andre prosjektoppdrag (typisk 10-50% etter 2-3 år). Senteret vil også i framtiden benytte deler av basisbevilgningen til å styrke kompetansen gjennom rekruttering av senior kompetanse innen senterets strategisk viktige forskningsområder.

Flere av senterets forskere bidrar til veiledning av PhD og Masterstudenter, samt foreleser universitetskurs ved Universitetet i Bergen og UNIS. Fem av senterets 10 norske og internasjonale forskere i bistillinger fra akademia og industri har delvis blitt finansiert av basisbevilgningen i 2015. Bistillingene bidrar til forskning- og idéutvikling, nye prosjektsøknader, studentveiledning og institusjonelt samarbeid og nettverksbygging både nasjonalt og internasjonalt, inkludert forskningssamarbeid med bl. annet Russland, Polen og Sør-Afrika.

17 utenlandske forskere og studenter fra Nansensentrene i Russland, Kina, India og Sør-Afrika og andre internasjonale forskningsinstitusjoner har hatt korte og lengre opphold ved Nansensenteret - totalt 52 månedesverk. Disse er i hovedsak finansiert av Nansen Scientific Society eller eksterne prosjektmidler. En forskningsdirektør har fått delfinansiert stipend fra Forskningsrådet for å være hospitant ved deres Brusselkontor i seks måneder i 2015 for å styrke senterets kjennskap til og nettverk mot EU kommisjonen.

Vitenskapelig utstyr

Distribusjon og ekstern bruk av Nansensenterets forskningsdata og modellsimuleringer er en ønskelig og viktig oppgave. I den forbindelse har sentrets tekniske infrastruktur for sikker lagring samt ekstern og intern tilgang til datatjenester blitt ytterligere oppgradert i 2015. Data tjenester som er eksternt tilgjengelig omfatter blant annet:

- Havmodellering og varsling: <http://myocean.met.no>
- Kartlegging av sjøis is Arktiske havområder: <http://arctic-roos.org>
- Overvåkning av skadelige alger i kystfarvann: <http://HAB.nersc.no>
- Nasjonal forskningsinfrastruktur for tilgang til jordobservasjonsdata - NORMAP: <http://normap.met.no/>

STIM-EU

Siden starten av norsk deltakelse i EU's rammeprogrammer har Nansensenteret deltatt i 119 EU-finansierte forskningsprosjekter, med koordinatoransvar for 47 av disse. Samarbeidet i Europa er en viktig del av forskningsaktiviteten ved Nansensenteret. I 2015 deltok senteret i 11 EU finansierte FP7 og Horizon2020 forskningsprosjekter, hvorav to som koordinator. I 2015 ble senteret tildelt STIM-EU midler som partner i to nye Horizon2020 prosjekter; SPICES (*Space-borne observations for detecting and forecasting sea ice cover extremes*) og MyOcean FO (*Pre-operational Marine Services in transition towards Copernicus*).

Posisjonering for partnerskap i flere svært relevante Horizon2020 utlysninger planlagt for 2016 har vært en viktig satsning i 2015. Satsningen har foreløpig resultert i koordinator eller partner deltakelse i fire Horizon2020 søknader innsendt tidlig i 2016. Senteret benytter også EU-STIM midler til profilering av våre yngre forskere på Europeiske fagkonferanser, samt forskeropphold og -besøk til og fra viktige Europeiske samarbeidspartnere. Målsetningen er å utvikle ideer til videre samarbeide om konkrete søknader til framtidig utlysninger i Horizon2020. STIM-EU midler er også benyttet til å gi innspill til det faglige innholdet i framtidige EU utlysninger i Horizon2020. Her har tematisk fokus vært på Arktis, inkludert integrerte overvåkningssystem og sjøismodellering, samt system for bearbeiding og distribusjon av miljø- og klimainformasjon basert på satellitt jordobservasjonsdata.

2.3 Norsk institutt for by- og regionforskning, NIBR

Nøkkeltall 2015 sammenliknet med 2014						
Økonomi	2014		2015		2014	2015
	Mill. kroner	Andel (%)	Mill. kroner	Andel (%)		
Driftsinntekter					Ansatte	
Basisbevilgning	17,0	25	15,2	23	Årsverk totalt	55 50
Forvaltningsoppgaver	1,0	1	0,0	0	Årsverk forskere	45 40
Bidragssinntekter					Herav kvinner	23 20
Forskningsrådet (*)	23,5	34	25,4	38	Andel forskerårsv. (%)	82 81
Øvrige bidragssinntekter	2,5	4	1,7	3	Antall ansatte med doktorgrad	24 27
Nasjonale oppdragsinntekter					Herav kvinner	11 12
Offentlig forvaltning	23,3	34	21,2	32	Ans. med doktorgrad pr. forskerårsv.	0,53 0,68
Næringslivet	0,1	0	0,0	0	Forskerutdanning	
Andre oppdrag	0,0	0	0,0	0	Antall doktorgradsstudenter	8 8
Internasjonale inntekter					Herav kvinner	5 5
EU-inntekter	0,5	1	0,4	1	Antall avlagte doktorgrader	3 0
Øvrige internasj. inntekter	0,5	1	0,9	1	Herav kvinner	3 0
Øvrige inntekter fra driften	0,8	1	1,7	3	Vitenskapelig produksjon	
Sum driftsinntekter	69,2	100	66,5	100	Publikasjonspoeng pr. forskerårsverk (**)	0,45 0,57
					Antall rapporter	37 36
Driftskostnader	58,8		78,8		Antall foredrag/freml. av paper/poster	20 36
					Innovasjonsresultater	
Driftsresultat	10,4	15,0	-12,3	-18,5	Antall patentsøknader	0 0
Egenkapital	8,9		25,3		Lisensinntekter (1000 kroner)	0 0
					Antall nye bedriftsetableringer	0 0

(*) Inkl. evt. STIM-EU midler

(**) Ny modell for beregning av publikasjonspoeng gjelder fra 2015. Poengene er ikke sammenliknbare med tidligere år

Nettsted: <http://www.nibr.no/no/>

Presentasjon av NIBR

NIBR er et uavhengig, samfunnsvitenskapelig forskningsinstitutt som tilbyr handlingsorientert forskning, evaluering og utredning for oppdragsgivere i offentlig og privat sektor, nasjonalt og internasjonalt.

NIBRs forskning tar utgangspunkt i tre hovedperspektiver: et styrings-/planleggingsperspektiv, et romlig/regionalt perspektiv og et internasjonalt/komparativt perspektiv:

Styringsanalysene inkluderer studier av statlig styring, stat-kommune-forholdet, demokratisk deltakelse og samhandling mellom aktører fra ulike forvaltningsnivåer, sektorer og tjenester. Perspektivet omfatter også iverksettelses- og evalueringsstudier, samt studier av alle sider ved offentlig planlegging. NIBR anvender styrings- og planleggingsanalyser på en lang rekke politikkområder, med hovedvekt på helse/folkehelse, miljø/klima og bolig.

Regionale analyser omfatter sektorer og samfunnsfelt av betydning for den samlede økonomiske og sosiale utviklingen i enkeltkommuner og regioner. Sektorovergrepene og helhetlige analyser er nødvendige for å kunne angripe komplekse utviklings- og styringsutfordringer. Miljø- og klimautfordringer, globaliseringseffekter og desentralisering av ansvar, skaper økt behov for helhetlig og tverrfaglig kunnskap om betingelser for robust og bærekraftig utvikling i landets kommuner og regioner.

Effekter av *globalisering* utgjør viktige rammebetingelser for lokal og regional utvikling i Norge, samt for styring og planlegging på alle geografiske nivåer. Sentrale politikutfordringer og mulige løsninger framstår særlig tydelig når de belyses i et internasjonalt perspektiv. Kunnskap om den nordiske modellen etterspørres av våre internasjonale samarbeidspartnere,

og NIBRs sammenliknende forskning bidrar til å forstå forutsetningene for den nordiske modellen.

De tre perspektivene har det til felles at de i konkrete analyser koples til ulike politikkkfelt, som helse, sosial, bolig, utdanning og miljø. NIBRs forskning er videre kjennetegnet ved at den er *praksisnær*, basert på dyp og bred empirisk kompetanse og på *flerfaglighet*, både innen egen forskerstab og gjennom samarbeid med andre forskningsmiljøer, nasjonalt og internasjonalt.

NIBR forskerstab består hovedsakelig av sosiologer, statsvitere, samfunnsgeografer, økonomer, demografer og antropologer, til sammen 46 forskere. Av disse har 17 forsker I kompetanse.

Forskningen er organisert i tre avdelinger:

- Internasjonale studier og migrasjon
- Velferd, demokrati og offentlig styring
- Bolig-, steds- og regionalforskning

NIBR er en del av CIENS Forskningscenter for miljø og samfunn.

Fram til 1.1. 2016 var NIBR organisert som en privat stiftelse. Fra samme dato ble NIBRs virksomhet overdratt til Høgskolen i Oslo og Akershus. Sammen med tre andre forskningsinstitutter utgjør de et senter for anvendt forskning i HiOA. NIBRs formål videreføres innenfor den nye organisasjonsrammen.

Bruk av basisbevilgningen i 2015

Strategiske instituttsatsinger

NIBR strategiske instituttsatsing går over en fireårsperiode (2015-2018). Satsingen har tittelen: *Bærekraft og livskraft - utfordringer for byregioner og lokalsamfunn nasjonalt og internasjonalt.*

NIBRs SIS tar utgangspunkt i instituttets tre forskningsperspektiver: styrings- og planleggingsanalyser, regionale analyser og effekter av globalisering og internasjonale forhold. Perspektivene vil hver for seg og i kombinasjon, gi et bedre kunnskapsgrunnlag for politikktutforming og planlegging lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Sentrale drivkrefter som er særlig relevante for denne kompetanse-byggingen er økende globalisering, økt arbeidsinnvandring, endring i regionaldemografiske strukturer, endring i kommunesektorens oppgaver som tjenesteprodusent og samfunnsutvikler, og klima- og miljøutfordringer. Disse forholdene vil utgjøre viktige drivere for valg av forskningsspørsmål i kompetansebyggingen. SISen består av fem arbeidspakker:

- *WP 1 Bærekraftig kommune- og regionstruktur:* Nye oppgaver og arbeidsformer, Samarbeid mellom ulike sektorer, Kommunereform og oppgavefordeling, Lokal identitet og demokratisk deltakelse, Samhandlingsutfordringer, Forhandlingsforhold til stat, nabokommuner og private aktører.
- *WP 2 Byen og omlandet: samspill og regional:* Økonomiske, demografiske og samfunnsmessige drivkrefter og utviklingstrekk, Samhandling om samfunns- og næringsutvikling, Regionaløkonomisk vekst/balanse, Byenes roller og funksjoner for omlandet, Bærekraft og attraktivitet for bosetting og næringsliv.
- *WP 3 By, klima og miljø:* Urbanisering og klima/miljøutfordringer, Forvaltning av natur- og kulturressurser, Helse og sosial bærekraft, Samordnet politikktutforming, Utslippskutt, rammer og økonomi, Globale nettverk av storbyer som grønne vekstmotorer.
- *WP 4 Demografi, boligutvikling og stedskvaliteter:* Befolkningsutvikling i byregioner og distrikt, Økt innvandring og endringer i bo- og flyttemønstre, Boligmarked og utbyggingspolitikk ulike regiontyper, Livskraftige lokalsamfunn med stedskvaliteter innenfor byregioner.

- *WP 5 Migrasjon og integrasjon i et regionalt perspektiv*: Innvandring og vekst i urbane og rurale regioner, Betingelser for arbeidsdeltakelse, bofasthet og sosial integrasjon, Utfordringer i arbeids- og boligmarked og offentlig tjenesteproduksjon, Styring, planlegging og handlingsrom.

Forprosjekter/idéutviklingsprosjekter m.m.

I 2015 utredet NIBR muligheten for et strategisk samarbeid med andre forskningsmiljøer. Utredningen konkluderte med at en nærmere kopling til Høgskolen i Oslo og Akershus var særlig interessant. Det ble deretter igangsatt ulike faglige utviklingsprosjekter for å vurdere det faglige mulighetsrommet som en slik sammenkopling kunne medføre. Prosjektene vurderte både faglige «overlapp» og dermed mulighet for forsterkninger av sammenfallende forskning i de to institusjonene, men også komplementære fagfelt der en sammenkopling ville kunne muliggjøre kompetansebygging og forskning på nye fagfelt.

NIBR har også i perioden gjennomført kompetansebygging og idéutvikling gjennom interne seminarer om komparativ forskning – på tvers av avdelingene. I den forbindelse har det også blitt hentet inn eksterne fagfolk.

Egenandel i forskningsprosjekter

Flere forskere ved NIBR gjennomfører et doktorgradsløp med utgangspunkt i ordinær prosjektportefølje. Deltakelse i doktorgradsseminarer, utarbeidelse av artikler og essays og eksamen i doktorgradsprosessen, finansieres gjennom grunnbevilgningen.

Nettverksbygging og kompetanseutvikling

På alle sentrale forskningsfelt benyttes grunnbevilgningen til deltakelse i nettverk, seminarer og forskerkonferanser der disse ikke er finansiert på annen måte. Mange av NIBRs forskere er også svært attraktive som foredragsholdere for offentlige myndigheter, nasjonalt, regionalt og lokalt. Disse aktivitetene er som regel ikke finansiert av de aktuelle myndighetsorganene. Men siden NIBR ser det som en sentral oppgave å formidle relevant forsknings- og utredningsresultater til ulike samfunnsaktører, prioriteres slike oppgaver. Oppgavene finansieres gjennom grunnbevilgningen. NIBR bruker også deler av grunnbevilgning til faglig samarbeid i CIENS.

2.4 Norsk institutt for kulturminneforskning, NIKU

Nøkkeltall 2015 sammenliknet med 2014						
Økonomi	2014		2015		2014	2015
	Mill. kroner	Andel (%)	Mill. kroner	Andel (%)		
Driftsinntekter					Ansatte	
Basisbevilgning	16,8	18	17,6	16	Årsverk totalt	66 93
Forvaltningsoppgaver	4,2	4	4,4	4	Årsverk forskere	55 82
Bidragssinntekter					Herav kvinner	34 48
Forskningsrådet (*)	6,1	6	7,1	7	Andel forskerårsv. (%)	83 88
Øvrige bidragssinntekter	4,8	5	7,2	7	Antall ansatte med doktorgrad	17 15
Nasjonale oppdragsinntekter					Herav kvinner	8 7
Offentlig forvaltning	48,9	52	58,9	55	Ans. med doktorgrad pr. forskerårsv.	0,31 0,18
Næringslivet	11,1	12	10,8	10	Forskerutdanning	
Andre oppdrag	1,2	1	0,0	0	Antall doktorgradsstudenter	5 5
Internasjonale inntekter					Herav kvinner	1 3
EU-inntekter	0,5	1	0,2	0	Antall avlagte doktorgrader	1 0
Øvrige internasj. inntekter	0,7	1	1,2	1	Herav kvinner	0 0
Øvrige inntekter fra driften	0,0	0	0,5	0	Vitenskapelig produksjon	
Sum driftsinntekter	94,3	100,0	107,9	100	Publikasjonspoeng pr. forskerårsverk (**)	0,52 0,47
					Antall rapporter	222 204
Driftskostnader	88,5		96,9		Antall foredrag/freml. av paper/poster	113 109
					Innovasjonsresultater	
Driftsresultat	5,8	6,2	11,0	10,2	Antall patentsøknader	0 0
Egenkapital	31,1		39,6		Lisensinntekter (1000 kroner)	0 0
					Antall nye bedriftsetableringer	0 0

(*) Inkl. evt. STIM-EU midler

(**) Ny modell for beregning av publikasjonspoeng gjelder fra 2015. Poengene er ikke sammenliknbare med tidligere år

Nettsted: <http://www.niku.no/>

Presentasjon av NIKU

Formål, organisering og sentrale forskningsområder

NIKU har som oppgave å drive anvendt forskning og forskningsbasert oppdragsvirksomhet innenfor kulturminnefeltet. Instituttet utfører i hovedsak oppdrag og forskning for hel- og halvoffentlige aktører med hovedvekt på de sentrale kulturminnemyndigheter, andre statlige etater, kommuner og Norges forskningsråd. NIKUs målsetting er å være et nasjonalt og internasjonalt kompetansesenter innen anvendt kulturminneforskning. Det legges vekt på tverrfaglighet, både innen egen institusjon og gjennom samarbeid med andre. NIKU ble etablert i 1994 som del av stiftelsen NINA•NIKU, men ble skilt fra denne og har fungert som egen stiftelse fra og med 2003. NIKU har hovedkontor i Oslo og distriktskontorer i Tønsberg, Bergen, Trondheim og Tromsø. NIKUs sentrale forsknings- og oppdragsfelt omfatter arkeologiske undersøkelser, bygningshistorie, -bevaring og -tilpasning, konservering, kulturminner og klimaforandring, by og byutvikling, kulturlandskaper og kulturmiljøer, nordområde og urfolk, utvikling av teknologibaserte metoder, som støtte for forskning og forvaltning samt kulturminneforvaltning og virkemidler.

Viktige oppgaver og hendelser i 2015

NIKUs Follobaneprosjekt gjennomfører arkeologiske utgravninger for ny jernbane gjennom middelalderparken i Gamlebyen i Oslo. Prosjektet er et tiltaksfinansiert oppdrag NIKU utfører på vegne av Riksantikvaren. Kulverttraseen skjærer gjennom hele middelalderparken og gir således en unik mulighet til å undersøke et tverrsnitt av middelalderbyen Oslo. Utgravingene ble igangsatt i 2013 og vil pågå ut 2018. 30 arkeologer er tilknyttet den pågående utgravningsfasen. Resultatene spenner over en rekke perioder og funnkontekster. Det er funnet deler av en vollgrav som settes i sammenheng med kongsgårdruinen på Sørenga. Dette forsvarsanlegget kaster nytt lys på middelalderens kongeborg og hvordan denne var avskåret fra den øvrige bybebyggelsen. Over hundre skjelettgraver er avdekket sørøst for stedet hvor Nikolaikirken lå. Kirken ble fjernet i forbindelse med anleggsarbeidet for den første jernbanen

gjennom middelalderbyen i 1877-79. Osteologiske analyser, kombinert med DNA-analyser, gir mye ny kunnskap om middelalderens byboere. Nord og sør for Bispegata er det dokumentert vidt forskjellige strukturer: Mens det på sørsiden er avdekket flere faser av gateløp og trehusbebyggelse, inkludert flere bygårder med smedaktivitet, er det på nordsiden påvist et tilnærmet bebyggelsesfritt område – trolig del av biskopens hageanlegg. Direkte sør for Bispegata pågår fremdeles utgravninger. Her er det avdekket et stort område med landutfylling – trolig tegn på organisert byplanlegging for å gjøre området ned mot fjorden egnet for bebyggelse. De påførte jordmassene skjuler et enormt gjenstandsmateriale som avspeiler ulike deler av bylivet: fra hverdagslige gjenstander tilknyttet matlaging og håndverk til høystatusgjenstander som vakkert utformede tre- og metallfigurer og en gullring. Med finansiering fra Sparebankstiftelsen og god tilrettelegging fra Jernbaneverket, gjennomførte NIKU et formidlingsopplegg for Oslo-skolen vinteren 2016. 37 skoleklasser på mellomtrinnet fikk lære om middelalderbyen og om hvordan arkeologer jobber; de fikk også prøve seg som arkeologer ved å gå gjennom oppgravde jordmasser fra de pågående utgravningene.

I 2015 utviklet NIKU en ny revidert forskningsstrategi. Hovedmålet i den nye strategien er at NIKU må styrke synergien mellom forskning og oppdragsvirksomhet. Vi ønsker derfor å prioritere egne midler (basisbevilgningen) til forskning som minimum lever opp til ett av følgende to kriterier: (1) Styrker NIKUs evne til å levere i et konkret og tydelig definert oppdragsmarked; (2) Styrker NIKUs evne til å få tilslag på utlyste forskningsmidler (for eksempel, Horisont 2020, JPI eller Forskningsrådet) for å sikre substansiell ekstern prosjektfinansiering på samme forskningsfelt.

I 2015 har NIKU arbeidet med å utvikle nye strategiske instituttsatsninger (SIS) for perioden 2016–2020: Forvaltning-SIS, By-SIS, Bygning-SIS og Krigsminner-SIS (3 år).

1.april 2014 ble ny organisasjonsmodell innført på NIKU. Den nye organisasjonen er basert på prinsippet om bedre tematisk fokusering av den enkelte avdelings arbeid. I 2015 har arbeidet med rekruttering av nye medarbeidere fortsatt for å sikre de kompetanser, som vi har identifisert som strategisk viktige for å øke instituttets evne til å møte de endrede behov for kompetanse på et kulturminnefelt som har blitt mer komplekst. Vi har også fortsatt å utvikle bedre rutiner i ledelsesarbeidet for å bedre samhandling på tvers av avdelingene.

Bruk av basisbevilgningen i 2015

Om lag en femtedel av instituttets grunnbevilgning brukes til kortvarige FoU-prosjekter knyttet til kompetanseutvikling blant fagansatte samt forprosjekter og ideutviklingsprosjekter av strategisk betydning. Noe av grunnbevilgningen, i underkant av en tiendedel, inngår som egenandel i forskningsprosjekter finansiert av Forskningsrådet.

En vesentlig del av grunnbevilgningen benyttes til utvikling og deling av instituttets kompetanse samt nettverksbygging. I 2015 har grunnbevilgningen bidratt til publisering av henholdsvis 35 tidsskriftsartikler og 8 antologiartikler i fagfelleverderte kanaler. Bevilgningen har også bidratt til publisering av populærvitenskapelige artikler og konferanse- og seminardeltagelse med foredrag. Instituttet har videre fem ansatte som arbeider med doktorgrader. Denne innsatsen er blant annet finansiert gjennom grunnbevilgningen.

STIM-EU

NIKU har ikke mottatt STIM-EU midler i 2015.

NILU i Framsenteret er en sentral aktør og samarbeidspartner på feltet miljøkjemi, og leder flaggskipet «Miljøgifter - effekter på økosystem og helse» i Framsenteret.

Metannivåene over Norge og Arktis økte kraftig fra 2013 til 2014, og foreløpige resultater fra målingene i 2015 indikerer fortsatt kraftig økning. I tillegg til disse rekordhøye nivåene av metan, viser målingene også rekordhøye nivåer av CO₂. Utviklingen for CO₂ er, i motsetning til for metan, som forventet. Denne utviklingen kan gi svært alvorlige konsekvenser i vårt århundre, og NILU bidrar til denne viktige klimaforskningen gjennom blant annet prosjektet MOCA (Methane emissions from the Arctic Ocean to the Atmosphere).

NILU satser på innovasjon og hadde i 2015 flere gode innovasjoner i utvikling. Ett eksempel er det FORNY2020-finansierte prosjektet Bedrock, som utforsker en billigere og enklere metode for å finne ut hvor dypt det er fra overflaten til grunnfjell. Metoden vil være nyttig i både det profesjonelle og det private markedet og veiplanlegging, bane, bygg og brønnboring med videre er aktuelle bruksområder.

Bruk av basisbevilgningen for 2015

NILU disponerer basisbevilgningen i henhold til vår strategi. I hovedsak benyttes bevilgningen til egeninitierte prosjekter for utvikling av ny kompetanse og kunnskap.

NILU benytter 40 % av basisbevilgningen til strategiske instituttsatsinger (SIS). Alle NILUs SIS-er blir rapportert direkte til Forskningsrådet. Nye SIS-er i 2015 var REEs-PGM (Rare Earth Elements and Platinum Group Metals) og ChemInAir (Characterization of Chemical composition of Non-industrial Indoor Environment).

Forprosjekter/utviklingsprosjekter

I tråd med strategien har NILU prioritert å fordele en betydelig del av basisbevilgningen på egeninitierte prosjekter for utvikling av ny kompetanse og kunnskap:

- Igangsetting, drift og metodeutvikling for MEDUSA-instrumenter på Kjeller og Zeppelin. MEDUSA-systemet er utviklet ved Scripps Institution of Oceanography i samarbeid med bl.a. University of Bristol, EMPA-Sveits og NILU.
- Etablering av et koblet og nedskalert (nestet) WRF/EMEP-modellsystem. Gjennom prosjektet CityZen ble det etablert et nestet WRF/EMEP system for Po-dalen, der det ble gjort modellkjøringer med 50km, 10km og 2.5km gridoppløsning. Dette arbeidet vil bli videreutviklet og dokumentert for å lage et modellverktøy som enkelt kan anvendes for Norge eller andre deler av Europa.
- Utvikling av nye metoder ved bruk av vår ICP-MS.
- Videreutvikling av AIRQUIS-systemet (Air Quality Information System), for overvåking og estimering av miljøkonsekvenser av luftforurensningsreducerende tiltak.
- Etablering av gode kalibreringsrutiner av arbeidsstandarder for alle våre klimagassmålinger, samt rutiner for re-kalibrering av referansestandarder mot internasjonale anerkjente kalibreringssentre.
- Videreutvikling av metoder innenfor livssyklusanalyse (Life Cycle Assessment - LCA). Videre vil prosjektet utvikle metoder innenfor økologisk økonomi til bruk i analyse av energiteknologier.
- Videreutvikling av dagens EMEP-MAFOR-modell, med sikte på å reprodusere bakkenivåmålinger av PN (particle number) og PM (particle matter), partikkelstørrelsesfordeling og ulike massekonsentrasjoner av aerosolkomponenter, for eksempel ammoniumnitrat.
- Implementering av ny utviklingsmetodikk (SCRUM) og rutiner for software- og hardwareutvikling på NILU.
- "Improvements of gas emission flux estimates using UV imaging camera systems" (PhD, lønnskostnader delt 50/50 mellom UNIK og NILU).

- Utvikling av et landdata-assimilasjonssystem for grunnleggende vitenskapelige studier og studier av klimaendringer, herunder studier av dynamikk og kjemi i stratosfæren/mesosfæren ved hjelp av satellittobservasjoner og modeller.
- Kjøring og videreutvikling av den norske klimamodellen NorESM, med særlig fokus på isskyer og implementering av en oppdatert og mer avansert parameterisering av de optiske egenskapene til isskyer.
- Oppgradering av FLEXPART-WRF-modellering og målekapasitet for UV-kamera – en forberedelse til tomografisk bruk av bildedata i utslippsestimater.
- Fortsatt videreutvikling av Flexpart-modellen, som er en spredningsmodell som er utviklet av Andreas Stohl, NILU. Flexpart er nå et omfattende verktøy for atmosfærisk transport-modellering. Modellen kan lastes ned gratis av alle og brukes nå av flere titalls forskergrupper verden over til et bredt utvalg forskningsformål. Modellen er tidligere brukt til bl.a. beregning av askespredning etter Eyjafjallajökull-utbruddet på Island, og til modellering av spredning av radioaktivt avfall fra reaktoren i Fukushima. I 2014 ble den også brukt til å modellere spredning av røyk fra skogbrannen i Västmanland i Sverige.

Nettverksbygging og kompetanseutvikling

En del av basisbevilgningen ble i 2015 benyttet til NILUs deltakelse i EU-prosjekter fra det 7. rammeprogrammet. Dette bidro til betydelig kompetanseutvikling og nettverksbygging for instituttet.

Vitenskapelig utstyr

Det er ikke benyttet basisbevilgning til innkjøp av vitenskapelig utstyr i 2015. NILU benytter egne midler til dette.

Internasjonalt samarbeid

NILU utfører prosjektet eSTICC, <http://esticc.nilu.no/>, finansiert av NordForsk og basisbevilgningen benyttes til NILUs egenandel i prosjektet. Prosjektet har samlet 13 nordiske toppforskningsgrupper innen klimaforskning og/eller e-vitenskap. Blant disse finner vi de mest fremgangsrike gruppene fra eksisterende nordiske Centers of Excellence – CRAICC, DEFROST og SVALI. eSTICCs overordnede mål er å etablere en mer nøyaktig beskrivelse av tilbakemeldingsprosessene på de høye breddegradene i klimasystemet, gjennom videreutvikling av e-vitenskapelige verktøy som brukes i klimaforskning.

STIM-EU

NILU har ambisjon om kontinuerlig høy deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og teknologisk utvikling. Dette gir store faglige gevinster, men er også økonomisk krevende for instituttet. NILU er derfor svært fornøyd med etableringen av STIM-EU ordningen i Norge.

STIM-EU tildeles ut ifra inngåtte kontrakter i Horisont 2020, hvor kommisjonens bidrag er sporbart i EUs kontraktsdatabase eCorda. I 2015 fikk NILU en samlet bevilgning fra STIM-EU på NOK 13 348 140. STIM-EU-bevilgningen styrker NILUs generelle muligheter for strategisk utvikling, og er en forutsetning for at instituttet kan satse stort i H2020. Et eksempel på dette NILUs ERC (European Research Council) Advanced Grant til prosjektet COMTESSA, og forskningsprosjekter som ACTRIS-2, ENVRI PLUS, NanoREG II og hackAIR.

å følge med på genetiske forandringer som følge av menneskeskapt påvirkninger. Arbeidet ble publisert i NATURE.

- Lansering av Naturindeks for Norge (www.naturindeks.no), med ny innsynsløsning. Indeksen angir tilstanden i norsk natur og hvordan utviklingen har vært siden 1990. Indeksen viser status og utvikling for biologisk mangfold, og ved å studere endringer i naturindeksen over tid kan man få en pekepinn om hvordan vi ligger an i forhold til målet om å stanse tapet av biologisk mangfold. NINA har det faglige koordineringsansvaret for naturindeksen.
- Oppsummering av prosjektet «Arealer for rødlistearter – kartlegging og overvåking» (ARKO) med utgivelse av NINA Temahefte 61.
- Oppfølging av Forskningsrådets evaluering av miljøinstituttene, med implementering av rådene i NINAs egne strategier.

NINA har utviklet seks nye strategiske instituttsatsinger (SIS) med oppstart fra 2016. Hovedtemaer er restaurering av natur, klimaeffekter og klimatilpasninger, integrering av økologisk kunnskap i grønn infrastruktur, utvikling og implementering av nye genetiske metoder i forskningen samt verdisetting av biodiversitet og økosystemtjenester i byer og tettsteder. Det skal etableres en egen SIS-gruppe som består av representanter fra NINA og miljøforvaltningen, og satsingene skal presenteres på www.nina.no.

NINA er en del av Framsenteret, CEDREN (FME), CIENS og CeBES.

NINA har som prioritert mål å aktivt formidle forskningsresultater til brukere og publikum. Vi vektlegger også å ha høyt nivå på vitenskapelig publisering blant våre forskere. Høyt kompetente medarbeidere, prioritering av tid og hensiktsmessige incentiver bidrar til dette. NINAs motto er "Samarbeid og kunnskap for framtidens miljøløsninger".

Bruk av basisbevilgningen i 2015

40 % av basisbevilgningen benyttes til strategisk instituttsatsinger. Den resterende bevilgningen kanaliserer NINA til i bedriftens egenutviklingsordning for forskere. Forskerne gis muligheten til å benytte inntil 25 % av sin årlige arbeidstid til kompetanseheving, metodeutvikling, ideutvikling, vitenskapelig publisering, veiledning av PhD og masterstudenter og som egenandel i forskningsprosjekter. Basisbevilgningen dekker 40 % av egenutviklingsordningen, mens de resterende 60 % dekkes over NINAs drift.

Hver forsker lager i samråd med sin nærmeste overordnede en plan over disponeringen av egenutviklingstiden. Ordningen gir rom for kompetanseutvikling og vitenskapelig publisering, og den er helt avgjørende for NINAs høye publiseringsrate. I tillegg gjør den oss i stand til å lage gode søknader til forskningsråd og EU. Egenutviklingsordningen gjør oss også i stand til å bygge kompetanse på nye fagområder og markeder.

Ordningen er forutsigbar for de ansatte og den oppleves som rettferdig. Den er også en kostnadseffektiv måte å fordele resursene på.

Forprosjekter/ideutviklingsprosjekter

Ideutviklingsprosjekter er nødvendig forarbeid for å realisere større prosjekter i forskningsråd og Horisont 2020. Dette er innovasjoner og forprosjekter med mål om prosjektfinansiering fra andre kilder enn basisbevilgningen.

Egenandel i forskningsprosjekter

De aller fleste forskningsrådsprosjekter og EU-prosjekter forutsetter egeninnsats. NINA benytter basisbevilgningen til dette.

Nettverksbygging og kompetanseutvikling

Dette er den mest omfattende aktiviteten i NINA ved bruk av basisbevilgningen:

- Kompetanseutvikling gjennom vitenskapelig publisering og konferansedeltakelse med posters/foredrag har høy prioritet i NINA. Det sikrer god kvalitet på forskningen, det gir formidling i akademia og det er avgjørende i konkurransen om forskningsmidler. NINAs forskere har utstrakt publiseringssamarbeid både nasjonalt og internasjonalt. Vitenskapelig publisering er også vektlagt i NINAs interne opprykksystem for forskere. NINA arrangerer årlig interne publiseringsuker der vi inviterer forskere med bistillinger hos oss fra universitetene samt andre gjesteforskere til å delta.
- Nettverksbygging nasjonalt og internasjonalt har høy prioritet. NINA er partner i AlterNet (<http://www.alter-net.info/>) og sammen med PEER (Partnership for European Environmental Research) er dette gode plattformer for etablering av Horisont 2020-prosjekter.
- NINA skal være en aktiv samfunnsaktør. Mer enn 700 foredrag og 4028 medieoppslag er gjennomført i 2015.
- 28 forskere i NINA har vært veiledere for en eller flere master og PhD-studenter i 2015.

Vitenskapelig utstyr

God forskning og god dataforvaltning forutsetter god infrastruktur:

- NINAs forsknings- og overvåkingsvirksomhet genererer svært mye data. Sikring og tilgjengeliggjøring av data gjennom etablering og videreutvikling av databaser og kvalitetssikring av data inngår i aktiviteten. Geografiske informasjonssystemer benyttes av forskerne i svært mange studier. Her kombineres ulike miljødata fra ulike kilder sammen i romlige analyser til ulike formål.
- Vitenskapelig utstyr kan være GPS'er, håndholdte felldataapparater og lignende.

2.7 Norsk institutt for vannforskning, NIVA

Nøkkeltall 2015 sammenliknet med 2014						
	2014		2015			
Økonomi	Mill. kroner	Andel (%)	Mill. kroner	Andel (%)	2014	2015
Driftsinntekter					Ansatte	
Basisbevilgning	33,5	13	35,0	14	Årsverk totalt	200 189
Forvaltningsoppgaver	7,8	3	7,9	3	Årsverk forskere	139 130
Bidraginntekter					Herav kvinner	59 55
Forskningsrådet (*)	33,3	13	29,2	12	Andel forskerårsv. (%)	70 69
Øvrige bidraginntekter	19,9	8	21,9	9	Antall ansatte med doktorgrad	76 88
Nasjonale oppdragsinntekter					Herav kvinner	31 34
Offentlig forvaltning	85,8	34	78,9	31	Ans. med doktorgrad pr. forskerårsv.	0,55 0,68
Næringslivet	45,8	18	52,7	21	Forskerutdanning	
Andre oppdrag	0,0	0	0,0	0	Antall doktorgradsstudenter	7 3
Internasjonale inntekter					Herav kvinner	5 2
EU-inntekter	13,9	5	15,1	6	Antall avlagte doktorgrader	2 3
Øvrige internasj. inntekter	13,0	5	12,4	5	Herav kvinner	1 2
Øvrige inntekter fra driften	0,7	0	0,6	0	Vitenskapelig produksjon	
Sum driftsinntekter	253,7	100	253,7	100	Publikasjonspoeng pr. forskerårsverk (**)	0,60 1,05
					Antall rapporter	152 152
Driftskostnader	255,5		252,2		Antall foredrag/freml. av paper/poster	131 155
					Innovasjonsresultater	
Driftsresultat	-1,8	-0,7	1,5	0,6	Antall patentsøknader	2 3
Egenkapital	55,6		100,4		Lisensinntekter (1000 kroner)	0 100
					Antall nye bedriftsetableringer	0 0

(*) Inkl. evt. STIM-EU midler

(**) Ny modell for beregning av publikasjonspoeng gjelder fra 2015. Poengene er ikke sammenliknbare med tidligere år

Nettsted: <http://www.niva.no/>

Presentasjon av NIVA

Formål, organisering og sentrale forskningsområder

NIVA er Norges viktigste miljøforskingsinstitutt for vannfaglige spørsmål, og vi arbeider innenfor et bredt spekter av miljø-, klima- og ressursproblemer. Vår kompetanse kjennetegnes av en solid faglig bredde, og spisskompetanse innen mange viktige områder. Vi kombinerer forskning, overvåkning, utredning, problemløsning og rådgivning, og arbeider på tvers av fagområder.

NIVA har hovedkontor i Oslo, regionavdelinger i Bergen, Grimstad og Hamar og en forskningsstasjon på Solbergstrand ved Drøbak. I 2014 opprettet NIVA en ny avdeling i København, Danmark. NIVA-konsernet omfatter Akvaplan-niva AS i Tromsø og NIVA Chile SA i Puerto Varas, Chile. NIVA eier også innovasjonsselskapet NIVA-Tech AS og er medeier i WAG AS.

Viktige oppgaver og hendelser i 2015

NIVA har etablert og driver ulike infrastrukturer for forskning og undersøkelser. Disse er storskala eksperimentanlegg som bidrar med viktige resultater for forvaltningen og er en viktig innsatsfaktor i forskningssøknader og posisjonering av NIVA i internasjonale prosjektsøknader. Infrastruktur NIVA har hatt over lang tid omfatter blant annet 1) forskningsstasjonen på Solbergstrand ved Drøbak der vi gjennomfører store eksperimenter bl.a. innen marinøkologi, sedimentforskning og akvakultur, 2) klimastasjonen Langtjern for langtidsovervåking av ferskvann i et uforstyrret nedbørfelt egnet til studier av naturlige reaksjoner i vannkjemi, elementsykluser og biologi, samt storskala påvirkninger av miljøet, 3) Ferrybox-systemer som gjør kontinuerlige målinger fra en rekke rutegående fartøyer. En ny infrastruktur, ferdigstilt i 2015 gjennom infrastrukturmidler fra departementet er 4) Storelva –

Sandnesfjorden for forskning på land-hav interaksjoner. Dette er viktig for å undersøke endringer i kyst-økosystemene, med bortfall av tareskog, økning av begroingsalger og store svingninger i fiskebestandene. Stasjonen består av automatiske overvåkingsstasjoner i elva og i fjorden og inngår som en viktig del av instituttets nye SIS på land-hav interaksjoner.

NIVA har over tiår stått for en rekke målinger av fysikalske, kjemiske og biologiske parametere i ferskvann, fjorder og langs kysten. Disse tidsseriene representerer en betydelig ressurs i langtidsovervåking av miljøets tilstand. Et eksempel er NIVAs 40-årige langtidsserie for overvåking av Mjøsa som viser en generelt stigende trend i temperaturen fra de øvre vannlagene. Fra 1970-årene og frem til i dag har gjennomsnittstemperaturen økt med 1,5°C. For perioden juni-oktober har gjennomsnittstemperaturen økt med ca. 1,8°C, det vil si 0,4°C per tiår. Den største økningen skjedde fra 1980-tallet til 1990-tallet. Høyeste middeltemperatur ble registrert i 2014. Det er et spørsmål hvilke konsekvenser den økte temperaturen og andre klimarelaterte påvirkninger, vil ha for Mjøsa som økosystem, for vannkvaliteten med tanke på drikkevannsforsyning, samt for fiske, rekreasjon og andre aktiviteter. Eksempelvis er algeoppblomstringer, som kan tappe vann for oksygen, anslått til å øke med 20 % i innsjøer over neste århundret ved fortsatt temperaturstigning. Algeoppblomstringer som er giftige for fisk og dyr, vil kunne øke med 5 %.

Det har vært godt dokumentert gjennom mer enn fire tiår hvordan oppblomstringen av kråkeboller har spist opp og hindret gjenvekst av flere ti-talls millioner tonn med både stortare og sukkertare i våre fem nordligste fylker. NIVAs tareskogsforskere har nå registrert at kråkebollene dør ut i den sørligste delen av dette området, og tareskog har kommet tilbake i Trøndelag og senere i sørlige deler av Nordland fylke til områdene rundt Bodø. Det er også kartlagt gjenvekst av tare lengst øst i Finnmark. Gjennom støtte fra Forskningsrådet, Miljødirektoratet og Flaggskip Fjord og Kyst i Framsenteret har vi fått mulighet til å forske mer inngående på årsakene til gjenvekst av tare. I Midt-Norge trekker kaldtvannarten grønn kråkebolle seg tilbake som følge av temperaturøkning; direkte negativ påvirkning på rekruttering og indirekte ved å stimulere til økt utbredelse nordover av taskekrabbe som spiser kråkeboller av ulik størrelse. Lengst øst i Finnmark spiser kongekrabben kråkeboller og vi ser spredt gjenvekst av tare. Fortsatt er det store områder dominert av kråkeboller, men det er sannsynlig at dette området vil skrumpe inn gradvis. Det er store arealer og noen millioner tonn tare som har kommet tilbake og dette har stor betydning for produksjon, fisk og mangfold langs kysten, og det representerer store verdier og økosystemtjenester som nå må forvaltes basert på ny kunnskap.

I november 2015 la Kon-Tiki II ekspedisjonen ut fra Lima med kurs for Påskeøyene. Ekspedisjonen har utført viktig forskning på klimaendringer, økosystemer og forurensning i Stillehavet under ekstreme forhold og mange norske institusjoner har bidratt med utstyr og kompetanse i planleggingen og riggingen av flåtene. NIVA har bidratt med mye av utstyret om bord, og instituttets kompetanse har vært spesielt viktig for forskningen på mikroplast og miljøgifter, samt i de tekniske løsningene for kontinuerlig overvåking fra fartøy i form av Ferrybox-utstyr. Ny instrumentering har muliggjort studier ikke bare av størrelsen på plastsøppelet i Stillehavet, men også typene av plast. Dette vil gi ny innsikt i mikroplastens adferd, samt bedre identifikasjon av kilder. Med Ferrybox-systemet har vi målt temperatur, saltinnhold, oksygen, klorofyll-a fluorescens og turbiditet under seilasen, og vi har tatt vannprøver for videre analyse i laboratoriet samt gjort måling av havforsuring (pH og pCO₂).

Instituttet har i 2015 konsolidert økonomi og drift etter underskudd i 2013 og omstillingstiltak i 2014.

Bruk av basisbevilgningen i 2015

NIVA hadde i 2015 tre strategiske instituttsatsinger (SIS) innenfor temaene klima, nye miljøgifter og marin forsuring. NIVA bruker en vesentlig andel av grunnbevilgningen til konkrete forskningsoppgaver og -prosjekter. Instituttet har også over mange år brukt deler av grunnbevilgningen til å støtte publikasjonsvirksomhet etter gitte kriterier. I tillegg er det

etablert en intern ordning med publikasjonsstipend for å legge til rette for en konsentrert publikasjonsinnsats på strategisk viktige områder.

Forprosjekter og ideutviklingsprosjekter

NIVA har i løpet av 2015 hatt en prosess for å etablere nye strategiske instituttsatsninger for kommende fireårsperiode med start i 2016. Som en del av utviklingsprosessen gjennomførte instituttet fire pilotprosjekt. Basert på evalueringen ble tre av disse videreutviklet til SISer. De tre SISene retter seg mot identifiserte samfunnsutfordringer og er Restaurering av akvatiske økosystemer, Urbane vannutfordringer og løsninger, samt Land-hav interaksjoner i et endret klima.

Egenandel i forskningsprosjekter

NIVA benytter noe av grunnbevilgningen som egeninnsats i prosjekter i EUs 7RP og i prosjekter under Regionale forskningsfond i de tilfeller der det ikke er annen finansiert prosjektaktivitet som kan inngå i egenfinansieringen. I 2015 gikk drøyt fire mill. kr til slik egeninnsats.

NIVA er videre partner i CERAD/Center for Environmental Radioactivity, et senter for fremragende forskning ledet av NMBU. Innsatsen gir rom for en langsiktig kompetansebygging om samvirke av ulike miljøgifter og radionuklider.

Nettverksbygging og kompetanseutvikling

NIVA deltar i en rekke nasjonale og europeiske fagnettverk som vi anser som viktige arenaer for strategiske diskusjoner og relasjonsbygging og –vedlikehold, ikke minst i forbindelse med arbeidet mot Horisont 2020.

NIVA deltok i 2015 i syv COST-aksjoner og koordinerer ytterligere én. NIVA ser COST-aksjonene som viktige fag- og nettverksarenaer. Et viktig formål er fremtidig deltakelse i internasjonale forskningsprosjekter, e.g. H2020, JPI og ERA-Net. Deltakelse er også en mulighet til å delta i andre prosesser av fagstrategisk og politisk viktighet.

NORMAN - Network of reference laboratories, research centres and related organisations for monitoring of emerging environmental substances søker å styrke utveksling av informasjon om nye miljøgifter samt validering og harmonisering av målemetoder og overvåking for å støtte arbeidet med risikoanalyse og –forvaltning. NIVA deltar aktivt i NORMAN og er representert i styringsgruppen og en arbeidsgruppe. Deltagelse i NORMAN gir nettverk både for spesifikke søknader i H2020 og påvirknings–kraft mot kommende arbeidsprogram.

WssTP - Water Supply and Sanitation Technology Platform er en europeisk teknologiplattform (ETP) som i sin tid ble etablert på initiativ av kommisjonen. Formålet er å støtte koordinering og samarbeid mellom forskning og innovasjon i europeisk vannsektor. NIVA er ett av 153 medlemmer som dekker ulike sektorer.

NIVA tar aktivt del i forskningssamarbeidet i Framsenteret i Tromsø hvor instituttet er med direkte og i nært samarbeid med NIVAs datterselskap Akvaplan-niva. Samarbeidet åpner for mange nye muligheter og gir grunnlag for godt samarbeid i nordområdene. Videre har CIENS-samarbeidet utviklet seg positivt, og partnerne jobbet i 2015 videre med urban byutvikling som felles satsingsområde.

PEER - Partnership for European Environmental Research er en sammenslutning av større europeiske miljøsentre som NIVA er en del av gjennom CIENS. PEER har flere ad hoc arbeidsgrupper innen temaområder der det finnes utlysninger i nåværende H2020-arbeidsprogram, og grupper der et formål er å påvirke kommende H2020 arbeidsprogram.

F. eks. har NIVA ledet en arbeidsgruppe som har utarbeidet et posisjoneringsdokument innenfor området Urban Environmental Equality, og har i 2015 deltatt i to andre.

Vitenskapelig utstyr

Det er ikke benyttet basisbevilgning til innkjøp av vitenskapelig utstyr i 2015, NIVA benytter egne midler til dette.

STIM-EU

Bevilgningen for 2014 (77 kNOK) som ble utbetalt i 2015 er brukt i 2015 til støtte for arbeidet i COST-aksjonen «Sewage Analysis CORE group Europe (SCORE)» som NIVA koordinerer. Videre er deler av bevilgningen for 2015 som utbetales i 2016, inntektsført i 2015 i takt med fremdrift på prosjektene bevilgningen er gitt på grunnlag av (248 kNOK).

2.8 Transportøkonomisk institutt, TØI

Nøkkeltall 2015 sammenliknet med 2014						
Økonomi	2014		2015		2014	2015
	Mill. kroner	Andel (%)	Mill. kroner	Andel (%)		
Driftsinntekter					Ansatte	
Basisbevilgning	18,3	15	18,8	16	Årsverk totalt	75 78
Forvaltningsoppgaver	0,0	0	0,0	0	Årsverk forskere	60 64
Bidragssinntekter					Herav kvinner	20 22
Forskningsrådet (*)	25,6	20	22,7	19	Andel forskerårsv. (%)	80 81
Øvrige bidragssinntekter	15,0	12	18,3	16	Antall ansatte med doktorgrad	29 32
Nasjonale oppdragsinntekter					Herav kvinner	10 10
Offentlig forvaltning	50,6	41	41,0	35	Ans. med doktorgrad pr. forskerårsv.	0,48 0,5
Næringslivet	4,3	3	4,1	4	Forskerutdanning	
Andre oppdrag	0,0	0	0,2	0	Antall doktorgradsstudenter	8 6
Internasjonale inntekter					Herav kvinner	3 2
EU-inntekter	6,2	5	8,2	7	Antall avlagte doktorgrader	2 0
Øvrige internasjon. inntekter	2,9	2	2,8	2	Herav kvinner	1 0
Øvrige inntekter fra driften	2,0	1,6	0,9	1	Vitenskapelig produksjon	
Sum driftsinntekter	124,9	100	117,0	100	Publikasjonspoeng pr. forskerårsverk (**)	0,86 1,09
					Antall rapporter	159 128
Driftskostnader	120,3		139,8		Antall foredrag/freml. av paper/poster	86 50
					Innovasjonsresultater	
Driftsresultat	4,6	3,7	-22,8	-19,5	Antall patentsøknader	0 0
Egenkapital	62,6		41,4		Lisensinntekter (1000 kroner)	0 0
					Antall nye bedriftsetableringer	0 0

(*) Inkl. evt. STIM-EU midler

(**) Ny modell for beregning av publikasjonspoeng gjelder fra 2015. Poengene er ikke sammenliknbare med tidligere år

Nettsted: www.toi.no

Presentasjon av TØI

Transportøkonomisk institutt (TØI) er et nasjonalt senter for samferdselsforskning. TØI har et flerfaglig miljø med rundt 80 forskere. Oppdragsgiverne er Norges forskningsråd, norske myndigheter, EU-kommisjonen og næringslivet. TØI holder til i Forskningsparken på Blindern og utgjør sammen med Universitetet i Oslo og syv andre institutt CIENS Forskningscenter for miljø og samfunn.

TØI har som formål å utvikle og formidle kunnskap om samferdsel med vitenskapelig kvalitet og praktisk anvendelse. Instituttets kjerneverdier er uavhengighet, etterrettelighet, glede og fellesskap. Instituttet hadde i 2015 åtte forskningsområder: Kollektivtrafikk, areal- og transportplanlegging, Miljø og klima, Næringsliv og godstransport, Regional utvikling og reiseliv, Reisevaner og mobilitet, Samfunnsøkonomiske metoder og modeller, Trafikksikkerhet, Transportsikkerhet.

Viktige aktiviteter i 2015

2015 var for TØI et år preget av vekst og høy faglig aktivitet. Forskerne publiserte 48 artikler i vitenskapelige tidsskrifter med fagfelleevaluering og seks bidrag i bøker utgitt på forlag som er godkjent for kreditering innenfor ordningen med resultatbasert grunnbevilgning. Dette gir til sammen 61 publiseringspoeng i CRISStin, en økning på 18 prosent fra 2014 og tilnærmet ett publiseringspoeng per forskerårsverk.

Oppdragsinngangen var rekordstor. Instituttet fikk nye prosjekter for 124 mill. kr, det høyeste noensinne. Forskningsrådet stod for 40 prosent av dette, inkludert basisfinansieringen på 18,8 mill. kr. Statens vegvesen var ellers den største oppdragsgiveren med 21 prosent av prosjektinngangen. I 2015 hadde vi også en betydelig suksess i Horisont 2020 og startet tre nye prosjekter der vi koordinerer ett av prosjektene.

Det ble i 2015 gjort en viktig jobb med omlegging fra ytelsesbasert pensjon til en hybridmodell. Dette langsiktige tiltaket medførte et underskudd på 21,2 mill. kroner i regnskapet mens driften

gikk i tilnærmet balanse (et underskudd på 60 000 kroner før skatt). Den samlede omsetningen var på 117 mill. kr. Instituttet har solid økonomi med 47 prosent egenkapitaldekning.

Instituttet ga i 2015 ut 73 TØI-rapporter. I tillegg kommer publikasjoner fra EU-prosjekter og andre samarbeidsprosjekter. Instituttets rapporter og resultater er gratis tilgjengelig på våre nettsider.

Forskerne har vært aktive allmennformidlere i 2015 ved å holde over 220 foredrag for brukermiljøene i Norge. I tillegg kommer om lag 40 foredrag på internasjonale konferanser. TØI arrangerte verdenskonferansen for transportøkonomer (ITEA) i juni 2015. Instituttet arrangerte i samarbeid med Høgskolen i Molde TØI-kurset som er en ukes videreutdanning på masternivå innen samferdsel.

Instituttet eller instituttets forskere var referert i nær 1200 artikler i papiraviser og om lag 1700 artikler på avisenes internetsider i 2015. Analysene viser en klar økning i antallet lesere og at TØI i økende grad er eksponert i riks- og regionmediene framfor lokalaviser.

Forskerne deltok i internasjonale nettverk gjennom ulike EU-prosjekter og verv i internasjonale organisasjoner og komiteer. En tredjedel av TØIs ansatte innehar redaktør- og refereeverv i fagtidsskrifter.

Instituttet driver en aktiv rekrutteringsprosess og ansatt åtte nye medarbeidere i 2015, noe som har medført at forskningskapasiteten er på 66 årsverk ved utgangen av året, en økning med 4 årsverk fra 2014. To TØI-medarbeidere har i løpet av 2015 avlagt doktorgrad.

Som miljøinstitutt er det viktig for TØI å være miljøsertifisert og instituttet ble sertifisert som Miljøfyrtårn våren 2015.

Bruk av basisbevilgningen i 2015

TØIs muligheter til å ivareta og utvikle rollen som et vitenskapelig forskningsinstitutt er avhengig av basisfinansieringen som gis via Norges forskningsråd. Basisbevilgningen gir avgjørende bidrag til kompetanseheving gjennom utvikling av det teoretiske og metodiske grunnlaget for våre kjerneområder samt doktorgradsarbeid og internasjonal publisering. Andre viktige aktiviteter er nettverksbygging, veiledning, undervisning, foredragsvirksomhet og andre typer formidling. Dette legger grunnlaget for faglig kvalitet på oppdragsforskningen og gir muligheter for internasjonale oppdrag, spesielt innenfor EUs rammeprogrammer.

Basisbevilgning i 2015 besto av 13,62 mill. kr i grunnbevilgning og 5,14 mill. kr til strategiske instituttsatsinger (SIS). Dette utgjorde til sammen 16 % av TØIs brutto inntekter. Tabellen under viser at TØIs basisbevilgning har vært stabil de senere årene. TØI har i perioden frem til 2014 hatt samme forskningskapasitet; dvs rundt 60 FoU-årsverk, men i 2015 ble forskningskapasiteten økt til 64 årsverk.

Basisbevilgning (mnok)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Grunnbevilgning	10,87	11,64	12,05	11,93	13,13	13,62
SIS	5,67	5,50	5,55	5,96	5,14	5,14
Total Basis	16,54	17,14	17,60	17,89	18,27	18,76
Omsetning	99,80	100,10	89,50	96,70	124,80	116,92
Basisandel	16 %	17 %	20 %	18 %	15 %	16 %
Grunnbevilgningsandel	10,90 %	11,63 %	13,47 %	12,34 %	10,52 %	11,65 %

TØI bruker sin grunnbevilgning i tråd med de retningslinjer Kunnskapsdepartementet har gitt.

Tabellen under gir en detaljert oversikt over bruken av grunnbevilgning i 2015. Tall for bruk av egne midler til disse og andre aktiviteter som f eks akkvisisjon, reserver for merforbruk, gruppeaktiviteter, forskningslederaktiviteter og allmennrettet formidling er ikke tatt med her.

Hovedaktivitet	Faktisk forbruk 2015
1 Forprosjekter/ ideutviklings-prosjekter,	0,9
2 Egenandel i forskningsprosjekter	3,0
3 Nettverksbygging og kompetanseutvikling	6,5
4 Vitenskapelig utstyr og databaser	-
5 Internasjonalt samarbeid	3,3
6 SIS	5,1
Sum	18,8

I 2015 var det høy aktivitet med søknader til EUs 8. rammeprogram, Horizon 2020. TØI brukte 3,3 mill. kr av grunnbevilgningen til å finansiere søknadsskriving, utvikling av nettverk og ideer til prosjekter i Horizon 2020. TØI har tre prosjekter hvorav koordinatoransvar for ett. For 2016 ble tilleggsfinansiering til SISer 2,6 mill. kr (her vist som en del av egenandel i forskningsprosjekter) som disponeres fra grunnbevilgningen. Sammen med SIS-bevilgning på kr 5,14 mill. kr er da 40 % av samlet basisbevilgning anvendt til SISer.

TØI er engasjert i en rekke forskningsprosjekter for EU-kommisjonen og har hatt godt gjennomslag i rammeprogrammene. Om lag 9 % av instituttets inntekter kom i 2015 fra internasjonale prosjekter.

To TØI-medarbeidere har i løpet av 2015 avlagt doktorgrad. Stefan Flügel disputerte 16. juni 2015 for graden PhD ved NMBU – Norges miljø- og biovitenskapelige universitet med avhandlingen «Essays in Transport Economics - Challenges in Modeling Travel Mode Choice and User Benefits».

Anders Tønnesen forsvarte sin doktorgradsavhandling 26. juni «Bypakker, bilbruk og lokale byutviklingsstrategier» om hvordan policyaktører hindrer og tilrettelegger for at reduksjon av bilbruk skal tas inn i lokale byutviklingsstrategier.

TØI har som andre norske forskningsinstitutter en karrierevei for forskere gjennom et kompetansebasert stillingssystem med ekstern evaluering fra Forsker III, til Forsker II og Forsker I. I 2015 ble to medarbeidere evaluert som Forsker I, tre som Forsker II og en til Forsker III. Instituttet legger i tillegg til rette for at forskere kan ta doktorgrad. Ved utgangen av 2015 har 32 av TØIs medarbeidere doktorgrad. Ytterligere 6 medarbeidere er i gang med doktorgradsstudier.

STIM-EU

TØI har mottatt kr 6 005 205 i STIM EU bevilgning i 2015. Bevilgningen er knyttet til tre prosjekter med EU finansiering CITYLAB, SafetyCube og SmartRail, men bevilgningen benyttes primært til nettverksbygging, internasjonalisering, kompetanseutvikling med særlig vekt på å involvere yngre forskere i EU-prosjekter, internasjonal publisering og formidling. Nasjonal nettverksbygging er spesielt knyttet til en styrking av samarbeidet med næringslivet og offentlig sektor med tanke på å oppnå økt involvering i EU finansierte prosjekter fra disse aktørene.

TØI koordinerer CITYLAB-prosjektet hvor en har med ytterligere to norske partnere: Oslo kommune (offentlig sektor) og Steen & Strøm (privat næringsliv). I de to andre prosjektene

(SafetyCube og SmartRail) er TØI partner. Alle tre prosjektene er «Research and Innovation Actions».

I løpet av 2015 deltok instituttet i 20 prosjektsøknader til Horizon 2020 utlysninger. Av disse ble 10 levert i 2015 og 9 i januar og mars 2016. En søknad er fortsatt under utarbeidelse. Av disse søknadene var instituttet koordinator for 3 søknader og arbeidspakkeleder i ytterligere 17 søknader. Søknadene fordelte seg med 5 ett-steg-søknader og 15 to-stegsøknader. Av søknadene var 16 søknader til delprogram 11. «Smart, green and integrated transport», en søknad til delprogram 14. «Secure societies – Protecting freedom and security of Europe and its citizens», en søknad til Marie Skłodowska-Curie programmet og to ERA-NET søknader. Av søknadene er 9 for tiden til evaluering i EU.

Siste halvår av 2015 startet aktivitetene mot neste utlysning i Horizon 2020 som har leveringsfrist i januar 2017. Til denne utlysningen er TØI per dato involvert i 7 konsortier. Av disse søknadene tar TØI sikte på å koordinere 3 søknader.

TØI har som ambisjon å videreføre sitt engasjement i forhold til forskning finansiert under EUs rammeprogrammer og andre EU finansierte forskningsprogrammer. Dette innebærer blant annet at en i større grad enn tidligere påtar seg oppgaven som koordinator av søknader og konsortier. Samtidig legger instituttet stor vekt på å styrke samarbeidet med nasjonalt næringsliv og offentlig sektor med sikte på økt involvering i prosjektene fra disse aktørene. For å nå disse målene har TØI i 2015:

- Utarbeidet forslag til temaer og konkrete «topics» som vi mener bør inkluderes i ulike arbeidsprogrammer. Våre forslag fremmes gjennom kontakter i Forskningsrådet og aktiv deltagelse i organisasjoner som for eksempel:
 - ECTRIs (European Conference of Transport Research Institutes) styre og 5 faggrupper: Mobility, Freight & Logistics, Economics and Policy, Security and Risk Analysis og Traffic Management
 - ALICE (Alliance Logistics Innovation through Collaboration in Europe) plenums-møter og faggruppe «WG2 Hubs, Corridors & Synchronicity Roadmap»
 - FERSI (Forum of European Road Safety Research Institutes)
 - Norges forskningsråds referansegruppe for Horisont 2020 transport
 - ENIT - EU-nasjonalt nettverk for IKT i transport
- Deltatt i faggrupper for å etablere kontakt med forskere og miljøer som vi kan utarbeide søknader sammen med
- Vurdert muligheten for deltakelse i nettverk som EARPA (European Automotive Research Partners Association) og Open ENLOOC (European Network of Logistics Competence Center)
- Systematisk søkt etter næringslivsbedrifter, næringslivsorganisasjoner, kommuner og fylkeskommuner som er interessert og motivert til å delta som partnere og bidra med demonstratorer i Horizon 2020 søknader og prosjekter. For bedre inngrep med nasjonalt næringsliv er det aktuelt med sterkere involvering mot LOGMA (Nettverk for logistikk-ledelse), Logistikkforeningen og Norsk Industri, blant annet med foredrag.
- Kommentert og foreslått vinklinger som passer TØIs forskningsprofil og kompetanse i programutkast og strategidokumenter. Våre forslag fremmes gjennom kontakter i Forskningsrådet og organisasjoner vi er medlem i, for eksempel ECTRI, ALICE, FERSI og Norges forskningsråds referansegruppe for H 2020 transport
- Jevnlig arrangert interne møter med fordeling av oppfølgingsansvar for prioriterte topics, diskusjon av innhold og strategier for prioriterte søknader og utarbeidelse av forslag til temaer vi ønsker å få inn i kommende forskningsprogrammer
- Presentert resultater fra gjennomførte prosjekter for å rekruttere næringsliv, kommuner og fylkeskommuner til fremtidige søknader

- Deltatt på informasjonsmøter i Norge og EU, for eksempel «Information Day» i Brussel og Norge, når det kommer nye utlysninger og presentasjon av nye arbeidsprogrammer og utlysninger
- Deltatt på kurs og konferanser for å dyktiggjøre seg som søknadsskriver og koordinator for EU –finansierte prosjekter
- Posisjonert oss for deltagelse i eller ledelse av konsortier som planlegger søknader til «topics» i Horizon 2020 Work programme 2016-2017

I de søknadene vi deltar i er det i 2015 lagt økt vekt på innovasjon, demonstrasjon og implementering av nye tiltak. Det innebærer at vi har vært aktive i forhold til offentlig forvaltning og næringslivet for også å få de med som deltagere og partnere i de prosjektene vi deltar i eller er leder av. Deltagelsen fra næringslivet og offentlig forvaltning innebærer vanligvis implementering av demonstrasjoner, bidrag med test cases eller data og informasjon om organisering, planlegging, gjennomføring av prosesser og drift i bedriften eller etaten.

Vi vil også i fremtiden benytte STIM-EU midlene til å intensivere arbeidet med å rekruttere kommuner, fylkeskommuner og norsk næringsliv til å delta i prosjekter med EU finansiering. Ved å benytte STIM-EU midlene til økt deltagelse og involvering fra disse aktørene i EU prosjekter oppnår en blant annet at deltagerne får tilgang på nyere internasjonal forskning, mulighet til å delta i uttesting og produksjon av ny teknologi og nye metoder for organisering og effektivisering av tjenesteproduksjon.

2.9 Uni Research klima og miljø

Nøkkeltall 2015 sammenliknet med 2014						
Økonomi	2014		2015		2014	2015
	Mill. kroner	Andel (%)	Mill. kroner	Andel (%)		
Driftsinntekter					Ansatte	
Basisbevligning	0,0	0	8,4	6	Årsverk totalt	109 111
Forvaltningsoppgaver	0,0	0	0,0	0	Årsverk forskere	86 93
Bidragssinntekter					Herav kvinner	25 32
Forskningsrådet (*)	38,8	35	49,5	37	Andel forskerårsv. (%)	78 83
Øvrige bidragssinntekter	19,9	18	21,0	16	Antall ansatte med doktorgrad	60 73
Nasjonale oppdragsinntekter					Herav kvinner	18 24
Offentlig forvaltning	12,4	11	15,6	12	Ans. med doktorgrad pr. forskerår	0,7 0,79
Næringslivet	26,4	24	24,7	19	Forskerutdanning	
Andre oppdrag	0,0	0	0,0	0	Antall doktorgradsstudenter	10 6
Internasjonale inntekter					Herav kvinner	5 2
EU-inntekter	9,6	9	9,6	7	Antall avlagte doktorgrader	7 7
Øvrige internasj. inntekter	1,9	1,73	3,1	2	Herav kvinner	0 3
Øvrige inntekter fra driften	0,8	0,7	0,7	0,5	Vitenskapelig produksjon	
Sum driftsinntekter	109,8	100	132,6	100	Publikasjonspoeng pr. forskerårsv	0,47 1,03
Driftskostnader	118,5		133,5		Antall rapporter	65 46
					Antall foredrag/freml. av paper/pos	101 133
Driftsresultat	-8,7	-7,9	-0,9	-0,7	Innovasjonsresultater	
Egenkapital					Antall patentsøknader	0 0
					Lisensinntekter (1000 kroner)	0 0
					Antall nye bedriftsetableringer	0 0

(*) Inkl. evt. STIM-EU midler

(**) Ny modell for beregning av publikasjonspoeng gjelder fra 2015. Poengene er ikke sammenliknbare med tidligere år

Nettsted: www.uni.no

Presentasjon av Uni Research klima og miljø

Uni Research er et flerfaglig forskningsinstitutt med rundt 440 høyt kvalifiserte medarbeidere fra 34 nasjoner verden over. Instituttet driver forskning og utvikling innen bioteknologi, energi, helse, klima, miljø og samfunn.

Uni Research startet opp som en stiftelse i 1986, da under navnet Stiftelsen Universitetsforskning Bergen. I 2003 ble den faglige aktiviteten skilt ut i et eget aksjeselskap, UNIFOB AS, som i 2009 endret navn til Uni Research AS. Universitetet i Bergen er hovedeier med 85 prosent av aksjene, mens stiftelsen Universitetsforskning Bergen eier de resterende 15 prosentene. Selskapets formål er allmenntilgjengelig, eierne har ikke anledning til å ta ut overskudd.

Datterselskapet Uni Research Polytec AS ble opprettet i 2015, og eies av Uni Research AS (51%) og Stiftelsen Polytec (49%). I det daglige fungerer Uni Research Polytec som en avdeling i Uni Research.

Uni Research deltar med to avdelinger på miljøarenaen hhv Uni Research Klima og Uni Research Miljø. Disse avdelingene er to av til sammen syv avdelinger i Uni Research. Uni Research Klima er en flerfaglig forskningsavdeling som forsker på klima i fortid, nåtid og fremtid. Avdelingen er inndelt i fire forskningsgrupper: biogeokjemi, klimadynamikk, klimavariabilitet og regionalt klima og klimatjenester. Avdelingen har sin særlige styrke innen:

- Klimaforståelse
- Klimamodellering
- Scenarier for fremtidig klimautvikling
- Kvantifisering av klimaendringer

Uni Research Klima deltar aktivt i Bjerknessenteret, Uni Research er en av fire partnerinstitusjoner i dette klimasamarbeidet.

Uni Research Miljø utfører forskning og utvikling innen miljøovervåkning på oppdrag fra næringsliv og offentlig forvaltning. Oljeselskaper, energiselskaper og havbruksnæringen utgjør de største industrielle markedene. Avdelingen er inndelt i 5 forskningsgrupper; ferskvannøkologi og innlandsfiske, marin miljøovervåkning, integrert havbruksbiologi, marin molekylær økologi og økosystemdynamikk, samt anvendt bioteknologi.

Bruk av basisbevilgningen

I 2015 utgjorde den samlede basisbevilgningen til Uni Research klima og miljø 8,431 mill. NOK. Bevilgningen er brukt på disse hovedområdene:

Formål	Beløp (i 1000 kroner)	Andel
Strategiske instituttsatsninger	1684	20 %
Forprosjekt/ideutviklingsprosjekt	2148	25 %
Egenandel i forskningsprosjekter	1415	17 %
Nettverksbygging og kompetanseutvikling	2964	35 %
Vitenskapelig utstyr	218	3 %

Uni Research Klima har i 2015 disponert en basisbevilgning på 3 338 000 NOK. Basisfinansieringen i 2015 er benyttet innenfor satsninger som Uni Research Klima vurderer som sentrale for sin virksomhet som inkluderer de strategiske instituttsatsningene (SIS) vi har definert fra 2016.

I 2015 ble basisbevilgningen benyttet innen kategoriene:

- Forprosjekt/ideutvikling
- Egenandel i forskningsprosjekter
- Nettverksbygging og kompetanseutvikling

Uni Research Miljø har i 2015 disponert en basisbevilgning på 5 093 000 NOK. Basisfinansieringen i 2015 er benyttet innenfor satsninger som Uni Research Miljø vurderer som sentrale for sin virksomhet, og gjort det mulig for avdelingen å implementere sin strategiske instituttsatsning med tittel Miljø-Havbruksinteraksjoner.

I 2015 ble basisbevilgningen benyttet innen kategoriene:

- Strategisk instituttsatsing
- Forprosjekt/ideutvikling
- Egenandel i forskningsprosjekter
- Nettverksbygging og kompetanseutvikling
- Innkjøp vitenskapelig utstyr

Strategisk instituttsatsing Havbruk-Miljø interaksjoner

De fleste av Uni Research Miljø sine 250 pågående prosjekt involverer havbruksnæringens aktivitet på ulike måter – både i forhold til ansvarlig og effektiv forvaltning av miljøet – men også for å understøtte utvikling av nye muligheter for en ansvarlig og bærekraftig vekst innen sektoren. Med bakgrunn i dette foreslo derfor Uni Research Miljø i 2015 å etablere en strategisk instituttsatsing med hovedmål om å få en helhetlig forståelse av interaksjonene mellom havbruk og miljø innenfor et modellområde. Etter nærmere dialog med Miljødirektoratet har Uni Research Miljø i 2015 inngått avtale med forskningsrådet om vår strategisk instituttsatsning (SIS *Havbruk-Miljø interaksjoner*) for perioden 2016-2020.

SISen har gitt et tettere samarbeid mellom våre forskningsgrupper som jobber direkte med å identifisere og kvantifisere miljøpåvirkninger, og grupper som jobber med nye teknologiske

løsninger. Dette gjør at man vil bli i stand til både å utnytte de fremtidige løsningene optimalt, samtidig som man vil kunne identifisere nye miljøproblemstillinger på et tidlig tidspunkt. Uni Research Miljø har foretatt miljøundersøkelser siden 1970 og har over 40 år lange tidsserier med biologiske og fysisk-kjemiske data som beskriver forhold i Osterfjordsystemet og fjordene utenfor (inkl. vassdragene). Denne regionen er derfor valgt som et modellområde for å dra nytte av et høyt kompetanse- og kunnskapsnivå innen forskning på vill laksefisk, marin miljøovervåking og havstrømsmodellering.

Det er innrapportert direkte bruk av 1 684 334 NOK til arbeidet med SIS i 2015. I tillegg er det også rapportert ca. 640 000 NOK til bruk i forprosjekt som er tilknyttet arbeidet med SISen. Dette gjør at avdelingen minst har brukt 2 324 334 NOK (46 %) direkte og indirekte til Uni Research Miljø sin SIS.

Forprosjekter/ideutviklingsprosjekter

I 2015 har Uni Research Klima benyttet den største delen (1,8 mill. NOK) av basisbevilgningen til ideutviklingsprosjekter innenfor hele bredden av instituttets strategiske forskningsområder.

Uni Research Klima har lagt inn betydelig aktivitet i å levere data inn i CORDEX som er et WCRP-initiert program for å organisere et felles rammeverk for å produsere og videreutvikle regional nedskalering. Konkrete resultater av dette er at 2015 er blitt et gjennombruddsår for satsningen innenfor klimatjenester, og avdelingen har fått flere forskningsprosjekter innen dette feltet i 2015. Dette har bidratt til utviklingen av Nasjonalt Senter for Klimaservice hvor Uni Research Klima har brukt ressurser til å videreutvikle metoder for bedre regional nedskalering av klimamodeller. Som en av hovedpartnerne i Bjerknessenteret har modellutviklingen og input til den norske jordsystemmodellen (NorESM) vært sentralt også i 2015. I 2015 har Uni Research Klima hatt fokus på å publisere. Resultat er økt publisering med høyere impact i 2015 enn tidligere år.

I 2015 har Uni Research Miljø brukt 931 337 NOK av basisbevilgningen til ideutviklingsprosjekter i de fleste forskningsgruppene. Et betydelig arbeid er lagt ned i utvikling av vår egen SFF-søknad kalt *Centre for adaptive neurobiology in fish*. Til tross for at søknaden ikke kom videre til andre runde, har man etablert et sterkt faglig nettverk og en sterkere internasjonal samarbeidsflate. Dette vil vi bygge videre på for fremtidige søknader. Det er videre brukt nesten 640 000 NOK til metodeutvikling til for å forbedre både prøvetaking og miljøanalyser i det marine miljø, og for implementering av PIT (Passive integrated responder) – teknologi for merking og detektering av laks og sjøaure. Disse aktivitetene er også tilknyttet SIS prosjektet, men vi har valgt å rapportere det under forprosjekt/ideutvikling. Metodeutviklingen vil bidra betydelig til SISens grunnlag og fremdrift i det videre.

Egenandel i forskningsprosjekter

Uni Research Klima har benyttet en mindre del av basisbevilgningen (590 000 NOK). I hovedsak gjelder dette for biogeokjemigruppen, som i 2015 utviklet norsk deltakelse i marine del av den internasjonale forskningsinfrastrukturen ICOS samt til en ekstra innsats i deltakelse i havforsuringsprogrammet. Uni Research Miljø benyttet en mindre del av basisbevilgningen (197 584 NOK) som egenandel til pågående forskningsprosjekt. Dette har hovedsakelig blitt bruk til datainnsamling av bestander av villaks og sjøaure fra en rekke Vestlandselver, og som direkte egeninnsats til prosjektene "Vossolaksen" og "Baselice". Disse prosjektene er bidrar også å styrke vår satsing på SIS prosjektet *Havbruk-Miljøinteraksjoner*.

Nettverksbygging og kompetanseutvikling

Nettverksbygging og kompetanseutvikling har vært viktig for Uni Research Klima i 2015 (900 000 NOK). Hoveddelen har gått til kompetanseutvikling i organisasjonen gjennom tiltak

for forskningslederne. Avdelingen har også prioritert ressurser på å posisjonere seg mot Horisont 2020 utlysninger bl.a. innenfor klimatjenester og Arktis.

I Uni Research Miljø har en stor del (2 077 334 NOK) av basisbevilgningen blitt brukt av alle forskningsgruppene til nettverksbygging, veiledning av flere PhD- og masterstudenter i samarbeid med UiB, kompetanseutvikling gjennom deltakelse på fagkonferanser, samt formidling av egen forskning. Dette har bidratt til at alle forskningsgruppene har utvidet sine faglige nettverk og etablert en tettere dialog med både nasjonale og internasjonale forskningsinstitusjoner, nye og gamle industripartnere, samt med relevante myndigheter og forvaltningsorgan. Uni Research Miljø sine forskere har dermed kommet i enda bedre inngrep med brukere av sin forskning, og er bedre posisjonert for utvikling av relevant prosjekt fremover. Det er også brukt ressurser for posisjonering inn mot EU H2020, som har ført til deltakelse i flere prosjektsøknader. I tillegg har basisbevilgningen blitt brukt målrettet for å bearbeide og publisere egne data over en rekke tema som DNA baserte metoder innen sedimentovervåkning, molekylære metoder for kartlegging av interaksjoner mellom nøkkelarter av zooplankton og alger, vannstandsendringer i regulerede vassdrag og effekter på fisk, forhold mellom habitatkvalitet og fisketetthet i bekker, samt en oversiktsartikkel innen gassovermetning og effekter på fisk og bunndyr. Dette har direkte bidratt til en økt andel innsendte manuskript av data som man tidligere ikke har hatt dedikerte midler til å bearbeide og publisere.

Vitenskapelig utstyr

Uni Research Klima har i 2015 ikke brukt basisbevilgning til innkjøp av utstyr.

Uni Research Miljø har i 2015 benyttet 217 000 NOK til avskrivning av vitenskapelig utstyr for å styrke sin kapasitet innen spesifikke satsningsområder. Dette gjelder innkjøp av utstyr til bearbeiding av sedimentprøver for kartlegging av mikroplast i det marine miljø, hvor Seksjon for marin miljøovervåking har etablert et nettverk av forskningspartnere og potensielle brukere – blant annet Bergen kommune. Det er også kjøpt inn en fotobioreaktor for oppskalert mikroalgeproduksjon i gruppen for anvendt bioteknologi. Dette er for å øke avdelingens kapasitet til å produsere nok råstoff til uttesting og analyse, som er avgjørende for Uni Research Miljø sitt bidrag inn mot Nasjonal algepilot Mongstad, som har mål om å utvikle bærekraftige fôrressurser til oppdrettsnæringen.

STIM-EU

Uni Research Klima og Uni Research Miljø mottok STIM-EU-bevilgning i desember 2015 på til sammen 1,7 mill. NOK.

3 Nøkkeltall for miljøinstitutter 2015

Tabelloversikt

Tabell 1 Hovedtall for miljøinstituttene

Tabell 2 Inntekter i 2015 etter finansieringstype. Mill. kr

Tabell 3 Driftsinntekter og driftsresultat. 2011-2015. Mill kr og prosent

Tabell 4 Basisfinansiering 2011-2015. Mill. kr og i prosent av totale driftsinntekter.

Tabell 5 Totale driftsinntekter etter finansieringskilde. 2011-2015. Mill kr

Tabell 6 Nasjonale oppdragsinntekter. 2012-2015. Mill kr

Tabell 7 Finansiering fra utlandet etter kilde. 2011-2015. Mill kr

Tabell 8 Driftsinntekter per totale årsverk og per forskerårsverk 2011-2015. 1000 kr

Tabell 9 Basisfinansiering per årsverk utført av forskere/faglig personale 2011-2015. 1000 kr

Tabell 10 Disponering av grunnbevilgningen 2015. Mill kr

Tabell 11 Totale årsverk, årsverk utført av forskere/faglig personale og årsverk utført av forskere/faglig personale i % av totale årsverk. 2011-2015.

Tabell 12 Antall ansatte i hovedstilling med doktorgrad. 2011-2015

Tabell 13 Doktorgrader avlagt av personer tilknyttet instituttet 2014-2015

Tabell 14 Instituttets styre, institutt- og forskningsledelse og kvinneandeler i 2015

Tabell 15 Avgang og tilvekst av forskere/faglig personale i 2015.

Tabell 16 Årsverk utført ved annen institusjon av forskere/faglig personale ansatt i hovedstilling ved instituttet. 2015.

Tabell 17 Årsverk utført ved instituttet av forskere/faglig personale ansatt i hovedstilling ved annen institusjon. 2015.

Tabell 18 Veiledning og forskerutdanning i 2015

Tabell 19 Utenlandske gjesteforskere ved instituttene i 2015. Antall forskere og oppholdenes varighet i måneder.

Tabell 20 Instituttforskere med utenlandsopphold i 2015. Antall forskere og oppholdenes varighet i måneder.

Tabell 21 Anslått fordeling av totalt antall prosjekter/oppdrag bearbeidet i 2015 fordelt etter prosjektstørrelse. Antall prosjekter og mill. kr.

Tabell 22 Anslått fordeling av nye prosjekter i 2015 fordelt etter prosjektstørrelse. Antall prosjekter og mill. kr.

Tabell 23 Antall vitenskapelige publikasjoner 2014-2015

Tabell 24 Publikasjonspoeng og poeng per årsverk utført av forskere/faglig personale. 2011-2015

Tabell 25 Annen formidling 2015

Tabell 26 Nyetableringer 2015

Tabell 27 Lisenser og patenter 2015

Tabell 28 Driftsinntekter i 2015, eksklusive inntekter overført til andre, fordelt på finansieringstype. Mill. kr

Tabell 29 Eiendeler og egenkapital og gjeld i 2015. Mill. kr

Generelle fotnoter:

Totale inntekter inkluderer også finansinntekter og ekstraordinære inntekter

Driftsinntekter er eksklusive finansinntekter og ekstraordinære inntekter

Basisbevilgning omfatter Grunnbevilgning og strategiske instituttprogram (fra NFR og/eller departement)

I Offentlige kilder inngår inntekter fra Norges forskningsråd, kommuner og fylkeskommuner

Tabell 1 Hovedtall for miljøinstituttene

	Økonomi										Ressurser - personale			Resultater	
	Drifts - inntekter	Drifts - resultat	Basisbev. gning	Basisbev. andel av totale drifts- inntekter	Nasjonale bidragsinntekter	Nasjonale oppdragsinntekter	Internasjonale inntekter	herunder EU- inntekter	F.rådets andel av totale drifts- inntekter	Totalt	Forskere/ faglig pers.	Herav kvinner	Avlagte dr.grader ¹⁾	Publikasjonspoen g per forskerårsverk ²⁾	
															Prosent
	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Prosent	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Prosent	Antall	Antall	Antall	Antall	Forhåndstall	
CICERO	81,5	2,0	11,4	14,0	48,1	4,4	13,8	4,2	67,2	55	37	18	1	2,14	
NERSC	65,1	1,1	5,7	8,8	33,9	1,5	23,7	8,9	40,8	64	51	13	1	1,07	
NIBR	66,5	-12,3	15,2	22,9	27,1	21,2	1,3	0,4	62,9	50	40	20		0,57	
NIKU	107,9	11,0	17,6	16,3	14,3	69,7	1,4	0,2	23,0	93	82	48		0,47	
NILU	199,0	10,3	27,0	13,6	26,4	88,2	45,7	20,2	26,8	160	101	47		1,00	
NINA	334,8	5,5	42,7	12,7	148,0	106,3	21,2	5,1	25,7	222	172	50	1	0,98	
NIVA	253,7	1,5	35,0	13,8	51,2	131,6	27,5	15,1	25,3	189	130	55	5	1,05	
TØI	116,9	-22,8	18,8	16,0	40,9	45,3	11,0	8,2	35,8	78	64	22	0	1,09	
Uni Research Miljø og Klima	132,6	-0,9	8,4	6,4	70,5	40,3	12,7	9,6	43,7	111	93	32		1,03	
SUM	1 357,9	-4,6	181,8	0,1	460,3	508,6	158,3	71,7	29,0	1022	770	302	8	1,00	

1) Omfatter antall avlagte doktorgrader der minst 50 prosent av arbeidet er utført ved instituttet eller der instituttet har finansiert minst 50 prosent av arbeidet.

2) Årsverk utført av forskere/faglig personale

Tabell 2 Inntekter i 2015 etter finansieringstype. Mill. kr.

	Basisbevilgning			Nasjonale bidragsinntekter					Nasjonale oppdragsinntekter					Internasjonale inntekter	Øvrige inntekter fra driften	Finans- inntekter m.m ¹⁾	Totale inntekter
	Grunn- bevilgning	Strategisk institutt - satsing		Forvaltnings - oppgaver	Forsknings- rådet	STIM-EU- midler fra Norges Forskningsr åd		Bidragsinntekter utenom Forskningsrådet	Offentlige kilder	Næringsliv	Andre	Sum					
		Sum					Forskningsr åd						Forskningsr åd				
CICERO	7,2	4,2	11,4	1,6	43,4		4,7	2,7	0,6	1,0	4,4	13,8	2,3	0,4	81,9		
NERSC	3,9	1,8	5,7		20,2	0,6	13,1	0,1	1,1	0,3	1,5	23,7	0,1	0,7	65,7		
NIBR	10,7	4,6	15,2		25,4		1,7	21,2			21,2	1,3	1,7	18,1	84,6		
NIKU	9,9	7,7	17,6	4,4	7,1		7,2	58,9	10,8		69,7	1,4	0,5	0,8	108,7		
NILU	16,9	10,1	27,0	10,9	25,0	1,4		59,2	24,0	5,0	88,2	45,7	0,7	11,6	210,6		
NINA	30,2	12,5	42,7	13,8	41,7			106,3	74,1	24,8	106,3	21,2	2,8	16,0	350,8		
NIVA	20,3	14,7	35,0	7,9	28,9	0,3	21,9	78,9	52,7		131,6	27,5	0,6	44,5	298,2		
TØI	13,6	5,1	18,8		21,7	1,0	18,3	41,0	4,1	0,2	45,3	11,0	0,9	0,6	117,5		
Uni Research Miljø og Klima	6,7	1,7	8,4		49,5		21,0	15,6	24,7	0,0	40,3	12,7	0,7		132,6		
SUM	119,3	62,4	181,8	38,5	262,9	3,3	194,1	351,8	142,7	14,1	508,6	158,3	10,3	92,7	1 450,6		

1) Omfatter finansinntekter og ekstraordinære inntekter.

Oppdragsinntekter fra Forskningsrådet inngår i Offentlig kilder

Tabell 3 Driftsinntekter og driftsresultat. 2011-2015. Mill. kr og prosent

	Driftsinntekter					Driftsresultat					Driftsresultat i prosent av driftsinntekter				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
CICERO	70,3	78,7	75,6	74,4	81,5	4,3	-1,6	-4,9	-1,6	2,0	6,1	-2,0	-6,5	-2,2	2,5
NERSC	49,8	51,2	53,4	67,6	65,1	4,4	-0,9	0,3	0,8	1,1	8,9	-1,7	0,6	1,1	1,7
NIBR	71,7	74,1	77,2	69,0	66,5	-0,2	-2,8	-3,0	10,4	-12,3	-0,3	-3,8	-3,9	15,1	-18,5
NIKU	75,7	73,4	83,6	94,2	107,9	-5,9	-7,6	-1,0	5,8	11,0	-7,8	-10,3	-1,2	6,1	10,2
NILU	192,9	209,8	196,2	187,5	199,0	2,5	3,7	-4,7	-6,9	10,3	1,3	1,8	-2,4	-3,7	5,2
NINA	286,1	280,6	293,2	331,9	334,8	4,6	-0,9	1,3	15,2	5,5	1,6	-0,3	0,4	4,6	1,6
NIVA	266,4	267,5	237,7	253,7	253,7	13,3	2,8	-15,8	-1,8	1,5	5,0	1,1	-6,7	-0,7	0,6
TØI	100,1	89,5	96,7	124,8	116,9	0,6	-0,3	-2,9	4,6	-22,8	0,6	-0,3	-3,0	3,7	-19,5
Uni Research Miljø og Klima			92,6	109,8	132,6			-5,3	-8,7	-0,9			-5,7	-7,9	-0,7
SUM	1 113,0	1 124,7	1 206,2	1 312,9	1 357,9	23,6	-7,5	-36,1	17,8	-4,6	2,1	-0,7	-3,0	1,4	-0,3

Tabell 4 Basisfinansiering 2011-2015. Mill. kr og i prosent av totale driftsinntekter.

	Basisfinansiering ¹⁾					Basisbevilgning som % av driftsinntekter				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
CICERO	10,0	10,4	10,7	11,0	11,4	14	13	14	15	14
NERSC		2,7	5,3	5,8	5,7		5	10	9	9
NIBR	16,9	16,6	16,8	17,0	15,2	24	22	22	25	23
NIKU	15,1	18,1	17,3	16,8	17,6	20	25	21	18	16
NILU	22,8	29,3	24,7	25,8	27,0	12	14	13	14	14
NINA	32,5	36,5	42,2	41,7	42,7	11	13	14	13	13
NIVA	30,5	31,7	32,3	33,5	35,0	11	12	14	13	14
TØI	17,1	17,6	17,9	18,3	18,8	17	20	18	15	16
Uni Research Miljø og Klima					8,4					0,0
SUM	144,9	162,8	167,1	169,8	181,8	13	14	14	13	13

Tabell 5a Totale driftsinntekter etter finansieringskilde. 2011-2015. Mill. kr

	Norges forskningsråd					Offentlig forvaltning					Næringsliv					Ulandet					Andre kilder					Sum inntekter				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
CICERO	47,2	47,4	47,3	47,9	54,8	8,9	14,5	6,7	8,3	11,3	3,5	2,5	3,3	0,7	0,6	5,7	10,3	12,9	17,2	13,8	5,0	4,0	5,4	0,3	1,0	70,3	78,7	75,6	74,4	81,5
NERSC	20,2	16,0	21,3	32,8	26,6	4,9	11,3	5,7	5,7	8,6	6,1	5,8	6,9	8,5	5,7	18,7	17,6	18,8	20,5	23,7	0,5	0,8	0,2	0,5	49,8	51,2	53,4	67,6	65,1	
NIBR	31,9	33,0	39,3	41,1	41,8	31,7	33,7	34,4	26,1	21,7	1,6	0,8	0,2	0,1		5,2	5,5	3,1	1,0	1,3	1,2	1,1	0,2	0,8	1,7	71,7	74,1	77,2	69,0	66,5
NIKU	18,2	22,0	20,3	22,8	24,8	40,1	33,8	50,8	57,8	70,4	15,9	14,1	9,5	11,1	10,8	0,4	1,7	1,6	1,2	1,4	1,0	1,7	1,3	1,2	0,5	75,7	73,4	83,6	94,2	107,9
NILU	49,7	59,7	52,2	53,3	53,4	41,3	46,7	55,1	63,7	70,2	27,3	28,5	25,0	22,4	24,0	65,4	70,4	57,3	42,5	45,7	9,2	4,4	6,7	5,6	5,8	192,9	209,8	196,2	187,5	199,0
NINA	80,3	78,7	92,1	91,3	86,2	148,9	142,9	146,3	163,5	157,5	32,6	30,0	29,1	42,5	37,8	12,2	14,6	15,4	18,8	21,2	12,1	14,4	10,3	15,8	32,1	286,1	280,6	293,2	331,9	334,8
NIVA	65,1	57,1	60,7	68,0	64,2	122,8	136,1	108,8	111,8	108,5	51,3	44,4	45,4	46,3	52,9	21,5	19,0	22,4	26,9	27,5	5,8	11,0	0,4	0,7	0,6	266,4	267,5	237,7	253,7	253,7
TØI	34,5	35,2	34,6	43,8	41,9	41,0	32,3	48,0	58,4	58,3	11,3	8,7	0,2	4,3	4,6	11,6	10,0	11,2	9,1	11,0	1,7	3,3	2,7	9,1	1,1	100,1	89,5	96,7	124,8	116,9
Uni Research Miljø og Klima			24,5	38,9	57,9			29,3	27,8	32,6			26,9	30,6	28,6			7,4	11,4	12,7			4,6	1,2	0,8			92,6	109,8	132,6
SUM	347,1	349,2	392,3	440,0	451,5	439,5	451,3	485,1	523,0	539,2	149,6	134,7	146,5	166,5	164,9	140,8	149,1	150,0	148,5	158,3	36,0	40,3	32,4	34,9	44,0	1 113,0	1 124,7	1 206,2	1 312,9	1 357,9

Tabell 5b Totale driftsinntekter etter finansieringskilde. 2011-2015. Andeler

	Norges forskningsråd					Offentlig forvaltning					Næringsliv					Ulandet					Andre				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
CICERO	67	60	63	64	67	13	18	9	11	14	5	3	4	1	1	8	13	17	23	17	7	5	7	0	1
NERSC	41	31	40	49	41	10	22	11	8	13	12	11	13	13	9	38	34	35	30	36		1	1	0	1
NIBR	44	45	51	60	63	44	46	45	38	33	2	1	0	0		7	7	4	1	2	2	1	0	1	3
NIKU	24	30	24	24	23	53	46	61	61	65	21	19	11	12	10	1	2	2	1	1	1	2	2	1	0
NILU	26	28	27	28	27	21	22	28	34	35	14	14	13	12	12	34	34	29	23	23	5	2	3	3	3
NINA	28	28	31	28	26	52	51	50	49	47	11	11	10	13	11	4	5	5	6	6	4	5	4	5	10
NIVA	24	21	26	27	25	46	51	46	44	43	19	17	19	18	21	8	7	9	11	11	2	4	0	0	0
TØI	34	39	36	35	36	41	36	50	47	50	11	10	0	3	4	12	11	12	7	9	2	4	3	7	1
Uni Research Miljø og Klima			26	35	44			32	25	25			29	28	22			8	10	10			5	1	1
SUM	31	31	33	34	33	39	40	40	40	40	13	12	12	13	12	13	13	12	11	12	3	4	3	3	3

Tabell 6a Nasjonale oppdragsinntekter. 2013-2015. Mill. kr

	Offentlig forvaltning			Næringsliv			Andre kilder			Sum		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
CICERO	1,2	4,4	2,7	3,3	0,7	0,6	2,5	0,3	1,0	7,0	5,4	4,4
NERSC		0,4	0,1		3,3	1,1			0,3		3,7	1,5
NIBR	29,0	23,3	21,2	0,1	0,1					29,1	23,3	21,2
NIKU	44,5	48,9	58,9	9,5	11,1	10,8				54,1	60,0	69,7
NILU	45,1	48,3	59,2	25,0	22,4	24,0	5,9	4,9	5,0	76,0	75,5	88,2
NINA	34,5	41,8	74,1	19,0	24,0	24,8	4,4	5,5	7,4	57,9	71,2	106,3
NIVA	93,8	85,8	78,9	45,1	45,8	52,7				138,9	131,6	131,6
TØI	42,0	50,6	41,0		4,3	4,1	0,7	0,9	0,2	42,7	55,8	45,3
Uni Research Miljø og Klima	9,5	12,4	15,6	23,4	26,4	24,7			0,0	32,9	38,8	40,3
SUM	299,6	315,8	351,8	125,5	138,1	142,7	13,6	11,5	14,1	438,6	465,3	508,6

Tabell 6b Nasjonale oppdragsinntekter. 2013-2015. Andeler

	Offentlig forvaltning			Næringsliv			Andre kilder		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
CICERO	18	82	62	46	13	14	36	5	24
NERSC		11	8		89	69			22
NIBR	100	100	100	0	0				
NIKU	82	81	84	18	19	16			
NILU	59	64	67	33	30	27	8	6	6
NINA	59	59	70	33	34	23	8	8	7
NIVA	68	65	60	32	35	40			
TØI	98	91	91		8	9	2	2	0
Uni Research Miljø og Klima	29	32	39	71	68	61			0
SUM	68	68	69	29	30	28	3	2	3

Tabell 7 Finansiering fra utlandet etter kilde. 2011-2015. Mill kr

	EU-institusjoner					Nordiske organisasjoner					Næringsliv					Øvrige institusjoner og organisasjoner					Totalt inntekter fra utlandet				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
CICERO	3,0	4,0	5,2	6,3	4,2	0,2	0,1	1,2	2,0	0,5	0,0	0,4	1,2	1,4	2,7	6,2	7,3	9,8	8,2	5,7	10,3	12,9	17,2	13,8	
NERSC	15,5	15,4	14,3	9,8	8,9				0,7	2,7	0,5		0,1		6,3	2,7	2,1	4,4	10,7	8,6	18,7	17,6	18,8	20,5	23,7
NIBR	3,0	3,4	2,0	0,5	0,4	0,0	0,4	0,1							2,2	2,1	1,1	0,4	0,9	5,2	5,5	3,1	1,0	1,3	
NIKU	0,2	0,1	0,1	0,5	0,2	0,0		1,1	0,1	0,0			1,6	0,4		0,2		1,4	0,3	1,2	0,4	1,7	1,6	1,2	1,4
NILU	18,4	19,4	18,9	23,0	20,2	0,7	0,6	0,3	0,7	2,3	3,0	4,8	1,6	2,6	6,9	44,0	46,3	36,8	16,9	18,7	65,4	70,4	57,3	42,5	45,7
NINA	4,9	8,0	5,9	5,7	5,1	5,2	4,8	5,7	4,6	5,1					7,3	6,6	9,4	13,1	16,1	12,2	14,6	15,4	18,8	21,2	
NIVA	8,4	11,4	13,6	13,9	15,1	0,2	0,2	1,5	4,2		3,4	2,9	3,1	4,6	2,7	9,6	4,6	5,7	8,4	9,7	21,5	19,0	22,4	26,9	27,5
TØI	8,9	7,5	7,8	6,2	8,2	2,4	2,5	2,8	2,5	2,3					2,7	2,6	3,5	2,9	2,8	11,6	10,0	11,2	9,1	11,0	
Uni Research Miljø og Klima			6,7	9,5	9,6			0,2	0,1	1,8				0,2	0,0			0,7	1,7	3,1			7,4	11,4	12,7
SUM	62,3	69,2	74,6	75,4	71,7	8,7	8,6	12,9	15,0	14,8	7,0	9,3	5,2	9,0	17,3	71,5	70,5	70,3	64,2	69,3	140,8	149,1	150,0	148,5	158,3

Tabell 8 Driftsinntekter per totale årsverk og per forskerårsverk 2011-2015. 1000 kr

	Driftsinntekter per totale årsverk					Driftsinntekter per forskerårsverk ¹⁾				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
CICERO	1 050	1 126	1 142	1 272	1 487	1 460	1 525	1 552	1 832	2 185
NERSC	1 017	1 051	987	1 056	1 022	1 268	1 231	1 111	1 312	1 276
NIBR	1 030	1 082	1 168	1 249	1 343	1 160	1 314	1 405	1 520	1 662
NIKU	956	905	1 020	1 427	1 161	1 155	1 086	1 213	1 712	1 320
NILU	1 043	1 167	1 093	1 143	1 241	1 966	2 145	1 933	1 994	1 968
NINA	1 383	1 297	1 415	1 533	1 506	1 815	1 708	1 863	1 993	1 944
NIVA	1 327	1 301	1 163	1 270	1 346	1 660	1 905	1 687	1 821	1 956
TØI	1 325	1 232	1 324	1 659	1 490	1 666	1 561	1 640	2 063	1 831
Uni Research Miljø og Klima			991	1 006	1 193			1 372	1 283	1 430
SUM	1 193	1 193	1 176	1 302	1 329	1 611	1 661	1 615	1 778	1 764

Inntekter knyttet til faglige aktiviteter som måtte være utført av andre enn instituttets egne medarbeidere inngår.

¹⁾ Gjelder årsverk utført av forskere og annet faglig personale.

Tabell 9 Basisfinansiering per årsverk utført av forskere/faglig personale 2011-2015. 1000 kr

	Basisbevilgning per forskerårsverk ¹⁾				
	2011	2012	2013	2014	2015
CICERO	207	201	220	272	306
NERSC		65	109	112	113
NIBR	274	295	305	374	380
NIKU	230	267	250	305	216
NILU	232	300	243	274	267
NINA	206	222	268	250	248
NIVA	190	226	229	241	270
TØI	285	307	303	302	294
NINA	206	222	268	250	248
SUM	210	241	224	230	236

Basisfinansiering omfatter grunnbevilgning og strategiske instituttprogrammer.

1) Gjelder årsverk utført av forskere og annet faglig personale.

Tabell 10 Disponering av grunnbevilgningen 2015. Mill kr

	Strategisk instituttsatsning	Forprosjekt ldeutvikling	Egenandel i forskningsprosjekter	Nettverksbygging	Vitenskapelig utstyr	Sum basisbevilgning	Herav til int. (%) samarbeid
CICERO	4,2	2,8	1,1	3,3		11,4	
NERSC	1,8	0,5	1,8	1,6		5,7	46
NIBR	4,6	5,2	0,3	5,2		15,2	23
NIKU	7,7	1,9	1,0	7,0		17,6	
NILU	10,8	8,1	8,1			27,0	
NINA	17,5	2,5	5,0	17,5	0,2	42,7	20
NIVA	14,7	0,8	4,1	15,4		35,0	10
TØI	5,1	0,9	6,3	6,5	0,0	18,8	9
Uni Research Miljø og Klima	1,7	2,1	1,5	3,0	0,2	8,6	10
SUM	68,1	24,7	29,2	59,4	0,4	181,8	118

Tabell 11 Totale årsverk, årsverk utført av forskere/faglig personale og årsverk utført av forskere/faglig personale i % av totale årsverk. 2011-2015.

	2011					2012					2013					2014					2015				
	Årsverk totalt	Herav kvinner	Forsker-årsverk totalt	Herav kvinner	Forskere i % av total	Årsverk totalt	Herav kvinner	Forsker-årsverk totalt	Herav kvinner	Forskere i % av total	Årsverk totalt	Herav kvinner	Forsker-årsverk totalt	Herav kvinner	Forskere i % av total	Årsverk totalt	Herav kvinner	Forsker-årsverk totalt	Herav kvinner	Forskere i % av total	Årsverk totalt	Herav kvinner	Forsker-årsverk totalt	Herav kvinner	Forskere i % av total
CICERO	67	29	48	22	72	70	33	52	25	74	66	32	49	24	74	59	29	41	19	69	55	27	37	18	68
NERSC	49	16	39	9	80	49	20	42	15	85	54	18	48	13	89	64	23	52	15	80	64	21	51	13	80
NIBR	70	36	62	30	89	69	36	56	28	82	66	35	55	27	83	55	30	45	23	82	50	24	40	20	81
NIKU	79	52	66	42	83	81	54	68	44	83	82	54	69	45	84	66	42	55	34	83	93	56	82	48	88
NILU	185	82	98	38	53	180	81	98	39	54	180	81	102	42	57	164	84	94	44	57	160	81	101	47	63
NINA	207	71	158	47	76	216	74	164	49	76	207	70	157	44	76	217	72	167	46	77	222	75	172	50	77
NIVA	201	100	160	70	80	206	103	140	64	68	204	96	141	60	69	200	94	139	59	70	189	90	130	55	69
TØI	76	28	60	21	79	73	26	57	19	79	73	27	59	20	81	75	28	60	20	80	78	29	64	22	81
Uni Research Miljø og Klima											94	38	68	19	72	109	46	86	25	78	111	46	93	32	83
SUM	933	413	691	280	79	942	426	677	282	79	1 026	451	747	293	81	1 009	448	739	285	80	1 022	449	770	302	81

Tabell 12 Antall ansatte i hovedstilling med doktorgrad. 2011-2015

	2011			2012			2013			2014			2015			Ansatte med doktorgrad per forskerårsverk				
	Kvinner	Menn	Sum	Kvinner	Menn	Sum	Kvinner	Menn	Sum	Kvinner	Menn	Sum	Kvinner	Menn	Sum	2011	2012	2013	2014	2015
CICERO	12	18	30	18	19	37	15	13	28	15	16	31	17	15	32	0,62	0,72	0,57	0,76	0,86
NERSC	13	23	36	11	23	34	11	22	33	13	28	41	12	33	45	0,92	0,82	0,69	0,80	0,88
NIBR	11	12	23	12	13	25	15	11	26	13	11	24	15	12	27	0,37	0,44	0,47	0,53	0,68
NIKU	6	6	12	9	6	15	9	8	17	8	9	17	7	8	15	0,18	0,22	0,25	0,31	0,18
NILU	27	31	58	28	33	61	31	34	65	36	35	71	36	32	68	0,59	0,62	0,64	0,76	0,67
NINA	29	74	103	30	79	109	30	81	111	33	84	117	37	85	122	0,65	0,66	0,71	0,70	0,71
NIVA	32	42	74	34	46	80	32	50	82	31	45	76	34	54	88	0,46	0,57	0,58	0,55	0,68
TØI	8	17	25	7	15	22	9	17	26	10	19	29	10	22	32	0,42	0,38	0,44	0,48	0,50
Uni Research Miljø og Klima							19	37	56	18	42	60	24	49	73			0,83	0,70	0,79
SUM	138	223	361	149	234	383	171	273	444	177	289	466	192	310	502	0,52	0,57	0,59	0,63	0,65

Tabell 13 Doktorgrader avlagt av personer tilknyttet instituttet 2014-2015

	2014						2015					
	Totalt antall avlagte doktorgrader			Antall avlagte doktorgrader med over 50% instituttbidrag ¹⁾			Totalt antall avlagte doktorgrader			Antall avlagte doktorgrader med over 50% instituttbidrag ¹⁾		
	Kvinner	Menn	Sum	Kvinner	Menn	Sum	Kvinner	Menn	Sum	Kvinner	Menn	Sum
CICERO	2	1	3	2	1	3	1		1	1		1
NERSC	1	2	3	1	2	3	1		1	1		1
NIBR												
NIKU		1	1									
NILU	1		1	1		1						
NINA	1	2	3	1	2	3		1	1		1	1
NIVA	1	1	2	1	1	2	2	4	6	2	3	5
TØI	1	1	2					2	2			
Uni Research Miljø og Klima		3	3		1	1	2	1	3			
SUM	7	11	18	6	7	13	6	8	14	4	4	8

¹⁾ Omfatter antall avlagte doktorgrader der minst 50 prosent av arbeidet er utført ved instituttet eller der instituttet har finansiert minst 50 prosent av arbeidet.

Tabell 14 Instituttets styre, institutt- og forskningsledelse og kvinneandeler i 2015

	Instituttets styre		Instituttledelse		Forskningsledelse		Andel kvinner av totale årsverk	Andel kvinner av faglig personale (FoU-årsverk)	Andel kvinner av blant ansatte med dr.grad	Andel kvinner av avlagte dr.grad
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Prosent	Prosent	Prosent	Prosent
CICERO	3	2	4	3			49	47	53	100
NERSC	6	2	8	2	6	3	34	25	27	100
NIBR	5	2		2	1	2	48	49	56	
NIKU	2	5	1	2	3	4	60	58	47	
NILU	2	5	7	7	6	7	50	46	53	
NINA	3	4	4	6	6	4	34	29	30	
NIVA	3	5	4	2	12	3	48	42	39	33
TØI	3	2	5	1			37	34	31	
Uni Research Miljø og Klima			12	5	8	2	41	34	33	67
SUM	27	27	45	30	42	25	41	34	33	43

Tabell 15 Avgang og tilvekst av forskere/faglig personale i 2015.

	Avgang til:						Tilvekst fra:							
	Nærings- liv	UoH	Andre forsknings- institutt	Off. virksom- het	Utland	Annet ¹⁾	Sum	Nærings- liv	UoH	Andre forsknings- institutt	Off. virksom- het	Utlad dannede	Annet	Sum
CICERO		1			1	1	3	1		1		2		4
NERSC		2					2	1	1			7		9
NIBR		1	1	1		1	4	2	2	1	1			6
NIKU			1	6		1	8	4			3	2	1	10
NILU	2	2		1	1	3	9	1	1			2	1	5
NINA	1	4		2		2	9	8			1	3	2	14
NIVA	2	3	2	2	3	9	21	5	3	1	1	6	3	20
TØI		1	1	1			3	1			3	2	2	8
Uni Research Miljø og Klima		9				1	10	10			1	2	1	14
SUM	5	23	5	13	5	18	69	8	30	4	10	27	7	90

Tabell 16 Årsverk utført ved annen institusjon av forskere/faglig personale ansatt i hovedstilling ved instituttet. 2015.

	Forskere ansatt i hovedstilling ved instituttet med bistilling i:			
	Nærings- livet	UoH	Annet forsknings- miljø	Sum
CICERO				
NERSC		0,70	0,20	0,90
NIBR			0,20	0,20
NIKU				
NILU		1,00	0,20	1,20
NINA		1,00	0,05	1,05
NIVA	0,30	2,74		3,04
TØI		0,20		0,20
Uni Research Miljø og Klima		1,10	0,50	1,60
SUM	0,30	6,74	1,15	8,19

Tabell 17 Årsverk utført ved instituttet av forskere/faglig personale ansatt i hovedstilling ved annen institusjon. 2015.

	Arbeid utført i bistilling ved instituttet av forskere med hovedstilling i :			Sum
	Nærings- livet	Annet		
		UoH	forsknings- miljø	
CICERO		0,80		0,80
NERSC	0,20	0,50	1,40	2,10
NIBR		0,20		0,20
NIKU				
NILU		0,57		0,57
NINA		1,12		1,12
NIVA		0,85		0,85
TØI				
Uni Research Miljø og Klima		1,60		1,60
SUM	0,20	5,64	1,40	7,24

Tabell 18 Veiledning og forskerutdanning i 2015

	Doktorgradsstudenter med arbeidsplass ved instituttet ¹⁾			Ansatte i hovedstilling som har vært veiledere for doktorgradskandidater			Avlagte doktorgrader der instituttet har bidratt med veiledning			Antall mastergradsstudenter med arbeidsplass ved instituttet			Ansatte i hovedstilling som har vært veiledere for mastergradskandidater		
	Kvinner	Menn	Sum	Kvinner	Menn	Sum	Kvinner	Menn	Sum	Kvinner	Menn	Sum	Kvinner	Menn	Sum
	CICERO	4	3	7	2	2	4	1		1		1	1	2	1
NERSC	1	5	6	1	6	7	1		1	2	1	3	2	1	3
NIBR	5	3	8		2	2				8	3	11	6	5	11
NIKU	3	2	5		1	1								2	2
NILU	2	3	5	2	7	9							2	2	4
NINA	2	2	4	7	21	28	1	6	7	4	5	9	12	29	41
NIVA	2	1	3	5	7	12	2	1	3	3	3	6	7	4	11
TØI	2	4	6	2	4	6				4	1	5	5	8	13
Uni Research Miljø og Klima	2	4	6	10	13	23	3	4	7	1	6	7	7	14	21
SUM	23	27	50	29	63	92	8	11	19	22	20	42	43	66	109

1) Rapporterte tall omfatter dels antall årsverk og dels antall personer. Tallene er derfor ikke direkte sammenlignbare.

Tabell 19 Utenlandske gjesteforskere ved instituttene i 2015. Antall forskere og oppholdenes varighet i måneder.

	Norden		EU		Øvrig Europa		USA		Canada		Asia		Annet		Totalt	
	Antall	Mnd	Antall	Mnd	Antall	Mnd	Antall	Mnd	Antall	Mnd	Antall	Mnd	Antall	Mnd	Antall	Mnd
CICERO											2	9			2	9
NERSC			1	2	3	6	1	2	1	4	7	29	4	9	17	52
NIBR																
NIKU																
NILU			3	30											3	30
NINA	2	4	4	17			1	12	1	2					8	35
NIVA			4	13			1	4							5	17
TØI	1	2	2	10											3	12
Uni Research Miljø og Klima			2	9							2	6			4	15
SUM	3	6	16	81	3	6	3	18	2	6	11	44	4	9	42	170

Tabell 20 Institutforskere med utenlandsopphold i 2015. Antall forskere og oppholdenes varighet i måneder.

	Norden		EU		Øvrig Europa		USA		Canada		Asia		Annet		Totalt	
	Antall	Mnd	Antall	Mnd	Antall	Mnd	Antall	Mnd	Antall	Mnd	Antall	Mnd	Antall	Mnd	Antall	Mnd
CICERO							1	7							1	7
NERSC	1	10	1	11											2	21
NIBR																
NIKU																
NILU																
NINA							1	5							1	5
NIVA											1	5			1	5
TØI																
Uni Research Miljø og Klima			1	3			2	5					1	3	4	11
SUM	1	10	2	14			4	17			1	5	1	3	9	49

Tabell 21 Anslått fordeling av totalt antall prosjekter/opdrag bearbeidet i 2015 fordelt etter prosjektstørrelse. Antall prosjekter og mill. kr.

	Prosjektstørrelse								Totalt	
	0 - 0,5 mill. kr		0,5 - 2,0 mill. kr		2,0 - 5,0 mill. kr		> 5 mill. kr			
	Antall	Mill kr	Antall	Mill kr	Antall	Mill kr	Antall	Mill kr	Antall	Mill kr
CICERO	48	9,7	28	32,8	25	83,3	28	327,5	129	453,3
NERSC	31	3,1	32	9,9	36	26,0	13	20,2	112	59,2
NIBR	63	9,4	39	19,4	20	19,2	1	1,1	123	49,1
NIKU	420	22,1	67	17,7	6	3,6	23	45,0	516	88,4
NILU	212	31,3	65	69,7	11	31,5	8	65,2	296	197,8
NINA	680	88,5	104	97,0	24	68,6	5	38,0	813	292,1
NIVA	461	41,1	162	54,2	71	50,5	37	67,3	731	213,1
TØI	228	38,5	68	60,7	20	62,0	7	41,8	323	203,0
Uni Research Miljø og Klima	156	16,4	74	31,4	50	42,2	18	34,2	298	124,2
SUM	2 299	260 024	639	392 801	263	386 883	140	640 383	3 341	1 680 091

Tabell 22 Anslått fordeling av nye prosjekter i 2015 fordelt etter prosjektstørrelse. Antall prosjekter og mill. kr.

	Prosjektstørrelse									
	0 - 0,5 mill. kr		0,5 - 2,0 mill. kr		2,0 - 5,0 mill. kr		> 5 mill. kr		Totalt	
	Antall	Mill kr	Antall	Mill kr	Antall	Mill kr	Antall	Mill kr	Antall	Mill kr
CICERO	45	7,5	12	15,6	2	6,7	9	71,0	68	100,8
NERSC	16	3,8	14	15,7	11	35,0	3	27,6	44	82,1
NIBR	33	6,9	12	11,3	2	7,0	1	6,6	48	31,8
NIKU	241	13,8	18	6,8	2	1,7	3	20,1	264	42,5
NILU	40	6,7	18	19,2	12	39,7	3	41,9	73	107,5
NINA	200	28,0	52	47,5	3	7,2	1	5,5	256	88,2
NIVA	245	38,9	49	48,5	13	40,5	5	40,9	312	168,7
TØI	107	20,3	22	18,4	8	24,0	2	12,6	139	75,3
Uni Research Miljø og Klima	94	16,0	23	24,4	14	51,2	1	7,6	132	99,3
SUM	1 021	141 912	220	207 440	67	213 016	28	233 831	1 336	796 199

Tabell 23 Antall vitenskapelige publikasjoner 2014-2015

	2014				2015										
	Artikler i periodika eller serier		Artikler i antologier		Monografi		Sum								
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 1	Nivå 2							
CICERO	47	16		15			78	39	18	2	12		1	72	
NERSC	38	19		1			58	30	18					48	
NIBR	21	2	2	1			26	12	1	9	10			32	
NIKU	17	3	13				33	25	6	5				36	
NILU	92	23	4				119	106	25	1	2			134	
NINA	142	42	16	1			201	136	45	4	3		1	189	
NIVA	94	35	3				132	80	54	4	1			139	
TØI	38	7	3		1		49	38	10	3	2		1	54	
Uni Research Miljø og Klima	78	19	1				98	59	39					98	
SUM	567	166	42	18	1		794	525	216	28	30		2	1	802

Tabell 24 Publikasjonspoeng og poeng per årsverk utført av forskere/faglig personale. 2011-2015*Ny beregningmetode i 2015, ikke sammenlignbar med tidligere år*

	Publikasjonspoeng					Publikasjonspoeng per forskerårsverk				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
CICERO	52,3	56,7	57,0	51,4	80,0	1,09	1,10	1,17	1,27	2,14
NERSC	21,3	31,9	21,8	28,8	54,8	0,54	0,77	0,45	0,56	1,07
NIBR	36,6	40,6	32,2	20,5	23,0	0,59	0,72	0,59	0,45	0,57
NIKU	33,1	36,9	35,8	28,7	38,6	0,51	0,55	0,52	0,52	0,47
NILU	49,7	62,3	46,0	45,9	100,8	0,51	0,64	0,45	0,49	1,00
NINA	110,2	141,7	146,8	106,4	168,5	0,70	0,86	0,93	0,64	0,98
NIVA	73,4	83,2	80,9	83,9	136,0	0,46	0,59	0,57	0,60	1,05
TØI	50,3	40,1	40,7	51,8	69,8	0,84	0,70	0,69	0,86	1,09
Uni Research Miljø og Klima				40,2	95,7				0,47	1,03
SUM	426,9	493,3	461,1	457,7	767,1	0,62	0,73	0,62	0,62	1,00

* årsverk utført av forskere/faglig personale

Tabell 25 Annen formidling 2015

	Fagbøker, lærebøker, andre selvstendige utgivelser	Kapitler og artikler i bøker, lærebøker, allmenntids-skrifter med mer	Rapporter			Foredrag/fremleggelse av paper/poster	Populærvit. artikler og foredrag	Ledere, kommentarer, anmeldelser, kronikker ol	Konferanser, seminarer der instituttet har medvirket i arr.
			Egen rapportserie	Ekstern rapportserie	Til oppdrags-givere				
CICERO	1		7	5		54	207	35	12
NERSC			18			43	5	3	3
NIBR		15	30	4	2	36	77	14	2
NIKU	2	12	5	11	188	109	33	7	13
NILU		56	45	18	552	137	46	2	16
NINA	4	65	146	34		178	578	43	20
NIVA	4	16	112	26	14	155	229	14	10
TØI		11	73	3	52	50	298	12	8
Uni Research Miljø og Klin		15	37	9		133	21	16	16
SUM	11	190	473	110	808	895	1494	146	100

Tabell 26 Nyetableringer 2015

	Bedriftsnavn	Bransje	Ansatte per 31.12.2015
CICERO			
NERSC			
NIBR			
NIKU			
NILU	Kalliopera AS	Entreprenør	Ingen
NINA			
NIVA			
TØI			
Uni Research Miljø og Klima			
SUM	1	1	

Tabell 27 Lisenser og patenter 2015

	Antall patentsøknader		Antall meddelte patenter	Antall nye lisenser solgt	Samlede lisensinntekter
	Norge	Utlandet			
CICERO					
NERSC					
NIBR					
NIKU					
NILU		1			
NINA					
NIVA		3	1		100
TØI					
Uni Research Miljø og Klima					
SUM		4	1		100
Uni Research Miljø og Klima					

Tabell 28 Driftsinntekter i 2015, eksklusive inntekter overført til andre, fordelt på finansieringstype. Mill. kr

	Basisbevilgning			Nasjonale bidragsinntekter				Nasjonale oppdragsinntekter					Øvrige inntekter fra driften	Totale drifts-inntekter, ekskl inntekter overført til andre
	Grunnbevilgning	Strategisk institutt - program	Sum	Forvaltningsoppgaver	STIM-EU-midler fra Norges Forskningsråd		Bidragsinntekter utenom NFR	Offentlig forvaltning	Næringsliv	Andre	Sum	Utlandet		
					Forskningsrådet	Forskningsrådet								
CICERO	7,2	4,2	11,4	1,6	43,4		4,7	2,7	0,6	1,0	4,4	13,8	2,3	81,5
NERSC	3,9	1,8	5,7		20,2	0,6	13,1	0,1	1,1	0,3	1,5	23,7	0,1	65,1
NIBR	10,7	4,6	15,2		19,1		1,7	19,7			19,7	1,2	1,7	58,6
NIKU	9,9	7,7	17,6	4,4	6,9		7,0	58,9	10,8		69,7	1,4	0,5	107,4
NILU	16,9	10,1	27,0	10,9	16,6	1,4		54,5	23,8	5,0	83,2	45,7	0,7	185,6
NINA	30,2	12,5	42,7	13,8	36,7			93,7	59,1	7,4	91,3	21,2	2,8	302,2
NIVA	20,0	14,7	34,7	7,9	25,6	0,3	19,0	70,3	49,1		119,4	26,7	0,6	234,2
TØI	13,6	5,1	18,8		21,7	1,0	18,3	41,0	4,1	0,2	45,3	11,0	0,9	116,9
Uni Research Miljø og Klima	6,7	1,7	8,4		49,4		20,6	15,5	24,5	0,0	40,1	12,7	0,7	131,9
SUM	119,1	62,4	181,5	38,5	239,5	3,3	178,1	321,8	138,8	14,1	474,7	157,5	10,3	1 283,4

Tabell 29 Eiendeler og egenkapital og gjeld i 2014. Mill. kr

	Eiendeler			Egenkapital og gjeld		
	Anleggsmidler	Omløpsmidler	Sum eiendeler	Egenkapital	Gjeld	Sum egenkapital og gjeld
CICERO	3,3	62,8	66,1	20,5	45,6	66,1
NERSC	4,5	74,1	78,7	31,6	47,1	78,7
NIBR	0,6	67,0	67,6	25,3	42,3	67,6
NIKU	3,5	73,7	77,2	39,6	37,6	77,2
NILU	98,9	98,8	197,7	120,5	77,2	197,7
NINA	240,4	144,4	384,8	151,5	233,3	384,8
NIVA	36,9	173,2	210,1	100,4	109,7	210,1
TØI	25,9	62,2	88,1	41,4	46,6	88,1
Uni Research Miljø og Klima						
SUM	414,0	756,3	1 170,3	530,9	639,4	1 170,3

Norges forskningsråd

Drammensveien 288

Postboks 564

1327 Lysaker

Telefon +47 22 03 70 00

post@forskningsradet.no

www.forskningsradet.no

Omslagsdesign: Design et cetera AS

Oslo, juni 2016

ISBN 978-82-12-03525-6 (pdf)

Publikasjonen kan lastes ned fra
[www.forskningsradet.no/
publikasjoner](http://www.forskningsradet.no/publikasjoner)